1992. dec.

29.

Soproni Egyetem Központi Könyvtár 154 SOPRON

KAPOCS

A SOPRONI ÖREGDIÁKOK EGYESÜLETÉNEK LAPJA

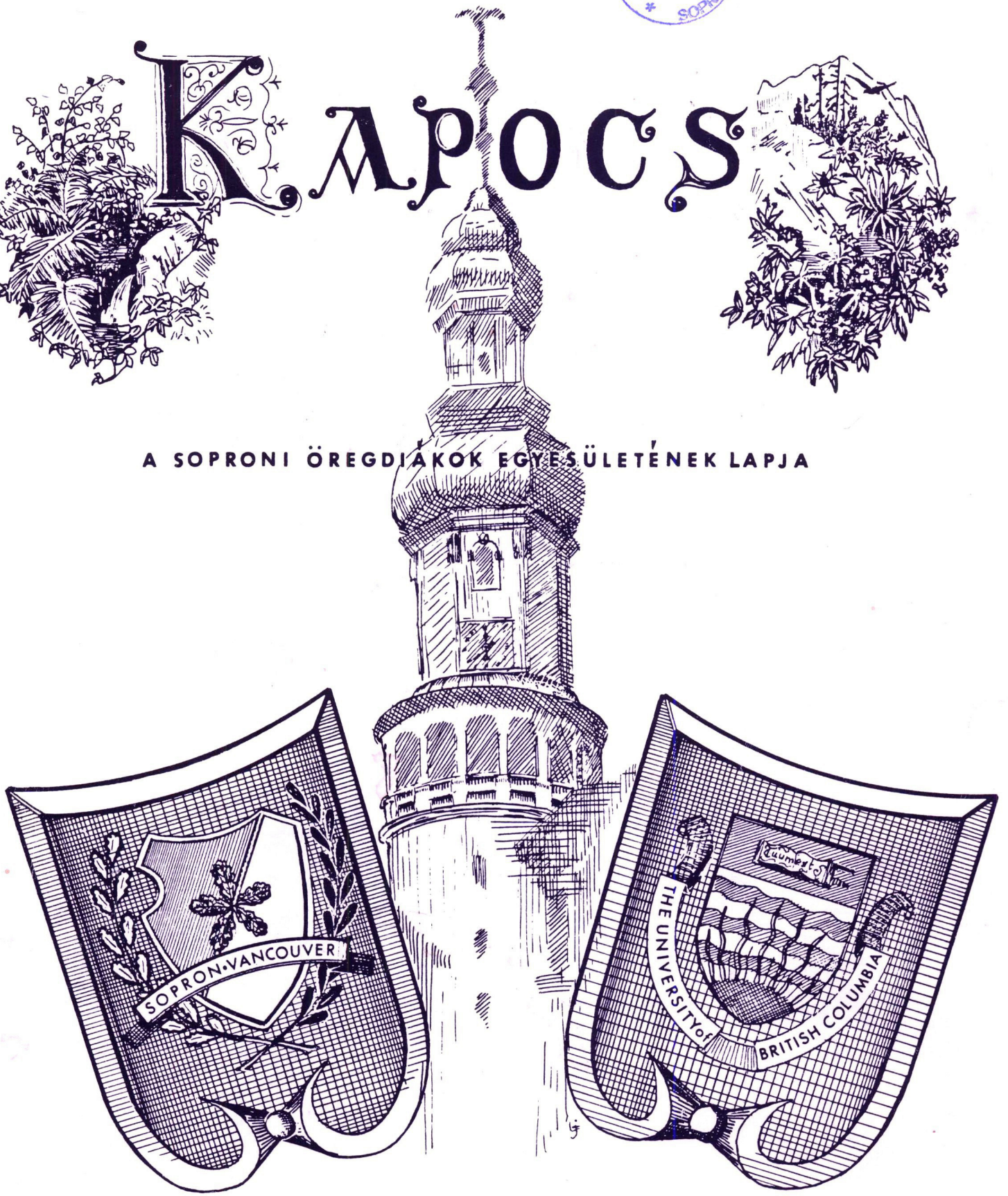

Tartalom Jegyzék

Székely Kapu Vancouverben, Józsa László..... 2
Balfi Csata, Háhn Fülöp..... 9
Skorka Mihály "I" nélkül, Várady Béla.....15
Elsö munkahely Kanadában, Várady Béla.....15
Dimitrov téri diákszálló, Várady Béla.....19
Csalogatvány.....20
Több nyelven álmodni, Lehotay-Horváth György.....21
Soproni Piknik, 1992, Takács József.....23
Baráti összejövetel, Kondor György.....24
Már a balekok is nyugdíjasok, Draskóy György.....26
The Sopron Foresters, UBC.....28
Erdömérnök barátaimnak, Dr. Roller Kálmán.....29
A Szerkesztö Bizottság levele Dr. Rollerhez.....31
Jelentés az ösztöndíj alapról.....31
Részlet egy körlevélböl, Dr. MiklósháziAttila,sj.....31
Levél a Szerkesztö Bizottságnak, Somogyi Zoltán.....32
Levél Gulyás Gyulához, Dr. David W. Strangeway.....33
Levél Szerkesztöségnek, Pápai Gábor.....34
Torontói csoportunk jelentése, Kenedinè, Tuki.....35
Soproni Bál, 1992, Józsa László.....36
Üdv az erdésznek, Tamásynè,Dr. Bánó Margit.....37
Ötvenéves Találkozó, 1992, Dr. Sziklai Oszkár.....39
A legnagyobb müvészet, Névtelen szerzö.....39
Levél Nagy Géza családjához, Vic. Magyar Klub.....40
Eulogy, Michael Skorka, by Joseph Takács.....42
Gyász jelentés Bognár néniröl, Palkovics János.....43
Gyász jelentés Lenchés Endréröl, Lenchésné.....44
Gyász jelentés Novicszky Zoltánról, Pendl F.....45
A Kapocs elöfizetöi, Szerkesztöség.....46
Pénz alap 1992-ben, Kimutatás, Szerkesztöség.....47
Sopron veteranisszimusok asztal társasága, Cinke.....47
Hírek, Szerkesztöség.....48
A Quiet Revolution, MB Journal, Névtelen.....50
Szavazó cédula, Szerkesztöség.....51

Soproni Öregdiákok Vezetösége:

Örökös elnök: Adamovich László
Elnök: Józsa László
Alelnök: Dr. Pászner László
Pénztáros: Dr. Pálka László

A Kapocs Szerkesztö Bizottsága:

Dr.Sziklai Oszkár, Palkovics János, Takács József, Jákóy András, Gyöngyösi Sándor és Vitéz Draskóy György.

Cikkek a Kapocsban:

A Szerkesztöség felkéri mindazokat akik cikket küldenek be közlésre, hogy azokat lehetöleg gépeljék. Akik komputerrel írják cikkeiket, hogy a cikkekel együtt a disketet is küljék be az eredeti programmal írva és ASCII formatban is. Ez meg fogja könnyíteni dolgunkat.

Elöfizetés:

A kapocs kiadása és póstázása rengeteg pénzbe kerül. Kérjük, hogyaz évi hozzájárulásokat rendszeresen küldjétek be.
A Kapocs elöfzetést a Sopron Alumny-Kapocs és az Ösztöndíj Alapra Sopron Alumni-Education Fund- ra állítsátok ki a csekket és küldjétek a következö címre:
John R. Palkovics
1932 McNicoll Avenue
V6J 1A6
Tel:(604)732-8537

Kapocs

A Soproni Öregdiákok Idöszakos Közleménye

XXIII. évfolyam, 29. szám 1992 december

•Minden cikk az iró véleménye, meglátása, melyért a Szerkesztö Bizottság felelösséget nem vállal.•

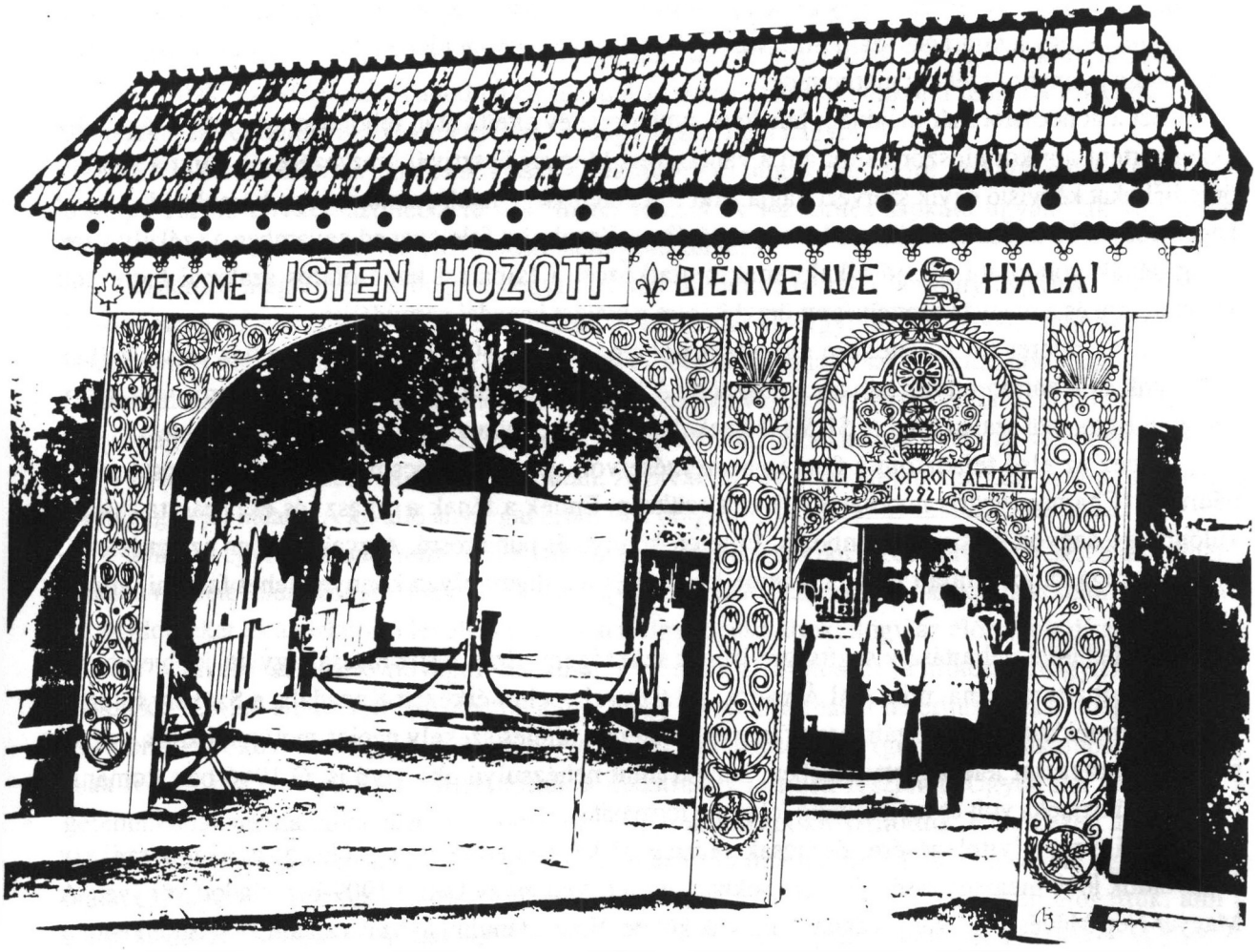

Székely Kapu Vancouverben

Józsa László[1]

"A székely művészet szines, de nem tarka, virit, de nem rikít." (Sós Károly: Kalotaszeg, 1932)

Közületek, sokan láttátok, a több ezer más látogatóval együtt, azt a kaput amelyen keresztül kellett menni ahhoz, hogy valaki bejusson az 1992-es vancouveri Magyar Fesztiválra. Ez a kapu nem volt más, mint a legujabb és nagyon valoszinű az egyetlen Kanada területén létező székely kapu. Sokan biztos elgondolkoztak azon, hogy vajon, hogy került ez oda. Ezért hadd mondjam el születését és rövid történetét.

1981 nyarán egy ötnapos Székelyföldi átutazásom alkalmával született meg egy gondolat az agyamban, hogy: "De jó lenne egy székely kaput állíttani, Kanadában". Ez a gondolat és vágy főleg onnan eredt, hogy a fafaragás számomra szenvedéllyé vált az utóbbi időben. És talán jobb alany nincs is erre mint a gyönyörű székely motivumok.

Ezt a gondolatot már majdnem feladtam, amikor tiz év eltelte után fellobbant egy lehetőség rá. Ez akkor történt amikor először hallottam a vancouveri Magyar Fesztivál szervezéséről. Mint a soproni öregdiákokat képvisló egyik szervező tagja, erkölcsi kötelességemnek éreztem, hogy komoly odaadással kapcsolódjak be a fesztivál sikeres lebonyolításához. Ezzel újra felelevened agyamban a székely kapu faragásának gondolata. Ez jó alkalomnak mutatkozott a faiparral kapcsolatos szakmai hátterünk kimutatására és a magyar népművészet öregbítésére a nyugat kanadai partvidéken.

Ezt az ötletet fel is vetettem egy szakestélyen, amikor 40-50 soproni öregdiák társaságában nótáztunk és lehörpintettünk néhány korsó sört. A buzgóság a vállalkozás iránt olyan erős volt, hogy azonnali egyöntetü szavazással és $1,500 összekalapozott pénzzel a vállalkozás meg is született.

Ehhez az első feladatom a fanyag beszerzése volt. Erre egy göcsmentes és finom rostú sárga cédrusra (Chamaecyparis nootkatensis) volt szükség. Ennek a fának a tavaszi és őszi pászta fajsúly különbsége nagyon kicsivel különbözik. Emelett könnyű és puha rostú. A gyakorlatban ez azt jelenti, hogy fafaragásra jobb fafajt nem is lehetne kívánni és majdnem olyan könnyen lehet faragni, mint a sajtot.

A feladat végrehajtására segítségre is volt szükségem. Erre, a sok mással együtt, jobb emberre nem is akadhattam volna, mint Gál Árpádra, aki 6 évvel ezelőtt érkezett Kanadába a Székely földről. Árpád gyermekkora óta szorgalmasan farag és mestere a hiteles székely népies motívumoknak. Árpád nemcsak faragással jeleskedett életében, hanem mint nehézsulyú ökölvivó is. Ő 1966-ban Románia nehézsúlyú bajnoka volt és még mindíg jól tartja formáját.

A vágyam kivitelezésére, nemcsak fafaragási készségemre volt szükség, hanem a székely motivumok jobb megismerésére is. Erre sokban segített Malonyay Dezső 1909-ben kiadott könyve: "A Magyar Nép Művészete" vagyis annak második kötete. Ennek tanulmányozása alkalmával ismerkedtem meg a hivatalos népi motivumokkal, amelyeket már 1800-ban - az évek elején - is faragták. Nagyon

[1] Nemrég, Hahn Fülöppel töltöttem néhány napot egy konferencián, ahol szabadidönkben elbeszélgettünk a székely kapu és a vancouveri Magyar Fesztiválról. Ö nagyon unszolt engem e cikk megirására és igérte segitségét, amit meg is tett, a szöveg javitással és gépeléssel. Ezért hálás köszönetemet fejezem ki neki.

hasznosak voltak a modern fali naptárok, kalendáriumok és magán fényképek is. Ezen tanulmányok alapján a Tamási Áron síremléke előtt élló székely kapuról leloptam a formákat, mivel ezt a stílust több helyen megtaláltam. Árpádnak is tetszett ez a minta.

A következő lépés egy 1/6-os arányú maket épitése volt. Ez a maket nagyon hasznosnak bizonyúlt a formák előrajzolásánál, a faanyag beszerzésénél, továbbá a székely kapu bemutatásánál a szervező gyüléseken és az érdeklődő sajtónak (televizió és ujságok).

A kapu építéséhez a faanyagot a MacMillan Bloedel Vállalat adományozta. A kanadai cédrus, e speciális célra való felhasználására még a Japán sajtó is felfigyelt. (Ez nem véletlen, mert a sárga cedrus a Japánoknak is a legmagasabbra értékelt fafaja.) Erről készítettek is egy félórás dokument filmet, amelyen az M-B egyik nagyfönöke és más szakértők mellett én is szerephez jutottam.

Ezzel kapcsolatban jegyzem meg, hogy szereplésem alatt még a "diszdoktorátust" is elnyertem. Ez úgy történt, hogy kollegám folyton Dr Józsának szólított ellenkezésem ellenére is. Mint szerény balek, mondtam kollegámnak, hogy - bár úgy nézek ki, mint akinek doktorátusa van, t. i. ősz hajam van, de doktorátusom valóban nincs... tehát csak nyugodtan szólitson Lacinak. Kollegám körülnézett, hogy hallja-e valaki és odasúgta: "Tudod ha én téged doktornak szólítlak, akkor a japánok örök tisztelettel gondolnak rád és adnak is a véleményedre - amúgy sajnos nem nagyon".

E kis kerülő után térjünk csak vissza a faanyagra és annak méreteire. A kapu három függőleges oszlopa 18X43 cm keresztmetszetű és 3 méter magas. A vizszintes sapkafa ugyancsak 18X43 cm keresztmetszetű és 6 méter hosszú. Minden elem göcsmentes.

Érdemes megjegyezni, hogy az egyik oszlop tetején, 310 igen keskeny évgyűrüt számoltam. Három méterrel lejebb, vagyis az oszlop másik végén pedíg az évgyürük száma 675, vagyis több, mint kétszer annyí mint a tetején. Ami azt jelenti, hogy ez a fa 365 év alatt csak 3 métert nőtt magasságban. A felhasznált farönkök 1,000 évesnél idősebb és egy méternél vastagabb fákból eredtek. A fürésztelepen is négy hétíg kellett vámunk mire ezek, vagyis az ideális rönkök, felbukkantak e feladat végrehajtására.

A fanyag beszerzése és fürészelése után, Árpival 1992 május elején kezdtük meg a faragást. A munka igen jól haladt. A kiválló anyaggal öröm volt dolgozni.

Minden egyes oszlop "életfa" diszeleme az erdész csillagunkból ered. Természetesen a diszítmény minden részletét előrajzoltam. Legelőször a kompozició vázát a szárakat és indákat rajzoltam. Ezekután a virág elemeket és a térkitöltő leveleket (lapikat). Úgy tapasztaltuk, hogy az előrajzolt díszítményeket először betüvésővel illik körülvágni. Ezekután a hátteret, az alpmezőt (a himesség főgyit) "routerrel" vájtuk kb. 1.5-2.0 cm mélyre, de lehetőleg úgy, hogy a vonal formákat ne érintsük csak megközelítsük kb. 1 cm-re. A következő lépés az volt, hogy gyenge kalapácsolással (gumi vagy fakalapáccsal) vagy csak felső - test - súlyunkkal kitisztítottuk a díszítmény minden részletét. Ügyeltünk arra, hogy a gépmunkának ne maradjon semmi nyoma. Miután az alpmezőt kitisztítottuk, következett a "béverés". Ennek kivítelezésére, Árpád készített egy vasrudacskát (8mm átmérőjű) aminek a végére egy hópehely alakú csillagot reszelt. Az alapmezőt tarkázó vasrudacskát kalapáccsal könnyedén ütögettük, ami a kiemelkedő diszelemeket árnyhatással ékesítette. Az ajtófélfák függőleges irányát a széleiken végígfutó, geometriai szalagdíszek hangsulyozzák.

Amikor a kapu külsö része nagyjából elkészült, úgy döntöttünk, hogy a hagyományok ellenére, a kapu másik odalát is kifaragjuk. Ehhez ritkábban előforduló tulipán, margaréta és búzavirág motívumokat kölcsönöztem egy kalendáriumból.

A kiskapu felett látható diszítő elemek ugyancsak hagyományszerűen "hitelesek", ámbár beiktattam ide a UBC cimerét és a mi erdészcsillagunkat is. A belső oldalra pedíg egy rövid útbaigazító magyarázó szöveget véstünk a következő szöveggel: "Ez a kapu képviseli a hagyományos magyar népművészetet Erdély vidékéről. A göcsmentes sárga cédrust, a MacMillan Bloedel Vállat adományozta, a kapu készítését elősegítette a Forintek Corporation, a kaput tervezte és faragta Józsa László és Gál Árpád ".

A sapkafa külső oldalán 4 nyelven (angol magyar francia és kanadai indián) felirat köszönti a belépőket. A belsö oldalón pedig Széchenyi 1848-as mondása látható, nem teljesen szószerinti, angol fordítással.

A betük ékrovással készültek, Szervátiusz János szobrászművész által kidolgozott stilisztikát követve. A kanadai faragó indiánok által is igen kedvelt kis késsel (draw knife) faragtam a betüket. A merevítő sarok elemek a nagykapuban és a kis kapu felett látható "tábla" kb. 3 cm mély csatornába van beillesztve. A sapkafát 65 cm hosszú és 2 cm átmérőjü csavarok erősítik a három oszlophoz, úgyhogy csavarmenetek csak az oszlopokban találhatók.

A tetőszerkezetet a galambodukkal 4 részből építette Kárász Józsi bácsi barátunk, aki a közösségi munkában legáldozatrakészebb magyar ember Vancouverben. Rétfalvi Laci barátom nagy szakértelemmel módosította a galambdúcot, hogy daruval emelhető legyen. Ez elősegíti szállítását, amíg állandó helyre nem talál a kapu. A vörös cédrus (Thuja plicata) zsindelyért $800-t fizettünk (kiln dried, edge grained, pressure treated), amely talán a legkiválóbb tetőfedő anyag arra, hogy megvédje a kaput az igen esős vancouveri éghajlat ellen. A kapu végleges kinti felállításánál azt is figyelembe kell majd vennünk, hogy ellentálljon a nagyon erős szélviharoknak. Ezek Vancouverben néha még a 150 km/óránkénti sebességet is elérhetik. A fa további tartósítására egy vizben oldható "copper-chrome-arsenate" festéket használtam fel. A különböző koncentrációs oldatot több méretű ecsettel mázoltam a kapura és közben ügyeltem a szin és árny kompozíció összhangjára. Ez az anyag zöldes-barna árnyalatot, erős kémiai kötődést és igen hosszú védelmet ad a nyers faanyagnak. A székelyek biztos örültek volna az efajta modern technikának. De ennek hiányában, még igy is évszázadokig áltak igen díszes és hires székely kapuik. Hogy ez a kapu meddig fog állni azt még elképzelni sem lehet.

Jelenleg a kapu a munkahelyemen áll, de végleges elhelyezése a UBC-n lesz. Az egyetem főtervezője és az Erdészeti Fakultás Dékánja nagyon lelkesen fogadta ajándékunkat.

A kapu valószínű az új erdész épület portáját fogja díszíteni. Ennek egyetlen hátránya az, hogy az épület még mindíg csak egy terv, ezért csak 3-4 év mulva fog odakerülni. Arról is szó esett, hogy a botanikus kertben legyen felállítva. Nem vitás, oda is szépen beillene. Bárhova is kerül ez a kapu, Magyarországnak közelebbről Erdélynek egy igen nevezetes népművészeti kulturáját képviseli és lehetőséget ad sok-sok ezer magyar és nem magyar számára azt élvezni a távoli idegen földön.

Már jónéhány személyt megemlítettem akik hozzájárult ennek a kapunak az építéséhez. Végül, de nem utolsósorban mindenkinek szeretném megköszönni segítségét és fáradságát, beleértve a munkahelyemen a mérnöki és a fatartosító szakember kollégáimnak az igen sokirányú szakmai támogatását is.

Mivel a kapu elkészült és időben ott is állt amire hivatva volt, meg kell emlitenem, hogy mindenki nagy lelkesedéssel fogadta és bámulta a Magyar Fesztivál alkalmával. A vendégeken kivül a sajtó is bámulta. Ez lehetővé tette, hogy a fesztivál látogatókon kívül még több ezren láthatták és élvezhették a televizión és ujságon keresztül.

Számomra az intervjúk nagyon emlékezetes és igen megható pillanatok voltak. Szerencsére ezek sikeresen zajlottak le. A Vancouver Sun riporternője nagy érdeklődéssel követte a soproni diákok és a székely kapuk történelmét.

Az ujság report mellett, két alkalommal szerepeltem a TV-n is. Először, szeptember 25.-én, amikor a Magyar Fesztivált mutatták be Vancouver és tulajdonképpen egész Britt Columbia lakosságának. Ez a szereplés majdnem hirdetésszerű volt. Az esti 6 órás hirekben három percet szántak kapunkra. Nagyon izlésés és jó humorérzékkel arra hivatkozott a bemondó, hogy - minden magyarban rejtőzik egy énekes, táncos vagy egy fafaragó művész. Ime itt a Józsáék Lacikája! - Másod alkalommal október 12-én a CBC látogatott meg munkahelyemen. Ez egy 6 perces TV riport részleget eredményezett, amit én "történelmi visszapillantásnak" nevezhetnék. A bemondó azzal kezdte, hogy 36-évvel ezelőtt a magyarok voltak az elsők a szovjet blokkban, akik felkeltek az elnyomó kommunista rendszer ellen. A forradalom leverése után, 37,000 magyar menekült talált új otthonra Kanadában, köztük a soproni erdészek is. Az intervjú háttér képeit 1956-ból eredő magyar forradalmi filmszalagok játszása szolgálta, amelyeken a Kanadába érkező soproniak is feltüntek. Igen jó érzés volt számomra, hogy ez alkalommal az egész soproni csoportot képviselhettem. A TV szerint, a székely kapu a legújabb szimboleuma a soproniak UBC-vel és Vancouver lakosságával való kapcsolatára.

Végül had mondjak el még néhány, hozzám igen közel álló, eseményt a kapu faragásával kapcsolatban. Édesanyám büszkeségét, hogy mit művelt fia, nehéz papirra vetni. Na és Előri Kati néni (Deminger Karcsi anyósa) kézszorítása is nagyon elérzékenyített. Sosem felejtem el amikor a székely kapu alatt, ragyogó és mosolygós arccal, megragadta mindkét kezemet és a következőket mondta: "Laci, én megkértem a jó Istent, hogy áldja meg mindkét kezét, mert számomra olyan örömet szerzett, hogy nem tudom kifejezni. Már azt hittem, hogy székely kaput sosem fogok látni életemben. Amikor aztán megláttam ezt a gyönyörű székely kaput, néztem előlről és hátulról, és örömömben nyiltan zokogtam". Ahogy ezt mondta és könnye újra csurgott ercán, én is arra gondoltam - sírjak-e én is örömömben? - Erre majdnem sor is került, mert még hosszú ideig tovább szorongatta kezeimet. Még most is oly feszélyezett érzést vált ki belőlem ez a kedves megemlékezés. Ez egy hasonló érzést váltott ki bennem, mintha az embemek tüsszenteni kellene, de visszatartja. Talán mégis el kellett volna hagyni magam és megengedni könnyeim spontán kicsordulását, mint ahogy azt boldogságomban tettem esküvőm alatt.

Egyik kedves professzorunk nagyon rövid, de velős kézirásos biztatással küldte be anyagi támogatását a székely kapu faragásához, még a tavaszi hónapokban. A faragási műveletek alatt fel is hívtam telefonon, hogy látogasson meg, de valahogy nem került rá sor.

A Magyar Fesztiválon végre nagy örömmel üdvözölhettem kedves és segítségre kész professzorunkat. Ő éppen a soproni kiállítás előtt beszélgetett egy néhány soproni öregdiákkal, amikor megközelítettem. Büszkén kihuzva magam én is csatlakoztam a társaságához és igy köszöntöttem professzor urunkat: "Jó szerencsét professzor úr, na, hogy teszett a kapu?" A kissé tétovázó válasza, egy vödör hideg vízként zuhant rám és kizökkentett jó hangulatomból, amikor igy válaszolt: "Lacikám, milyen kapu?" Mondám: " Az amin át bejött erre a fesztiválra"... Ezért azonban nem nehezteltem rá, mert úgy látszik, hogy Jandó Tibi és Gyöngyösi Sanyi jegyszedők igen barátságos fogadtatása elvonhatta figyelmét a kapuról.

Gál Árpádot talán sohasem ütötték ki boxolásban, de valamikor augusztusban és jóval a kapu elkészülése előtt, amikor munkába ment kerékpáron egy autó úgy neki futott, hogy átzuhant az autón és fejre esett. Közben eszméletét is elvesztette. Ahogy magához tért, jó székely büszkeséggel, nyomban felpattant.

Leporolta ruháját és szemrebbenés nélkül állította, hogy abszolut semmi baja nincsen. Ha volt is, ott sosem vallotta volna be. Később azonban a röntgen kimutatta fejében a csontrepedést. Annak ellenére, hogy jöttek a fejfájásai, Árpád egy kicsit sem lassított a fafaragási munkájában. Mondanom sem kell, hogy Árpád, szószerint véve, - minden idejét a kapuba faragta -.

Árpád, nemcsak szorgalmasan faragott, hanem a kapu más jellegzetességéhez is sokban hozzájárult. Érdemes megemlíteni a sapkafán látható "ISTEN HOZOTT" feliratok többnyelves stratégiás elhelyezését. Ezzel kapcsolatban Cinke és Tabaki szaktanácsát kértem ki. És a tanács az volt, hogy a négynyelvű felirat egyforma stilusú és nagyságú betükkel legyen bevésve, angol, francia, indián és magyar sorrendben.

Másnap, nagy örömmel, elmondtam a határozatot Árpádnak, de ő ennek hallatára csak félre állt, utánna leült és csendesen mérgelődött. Egy pillanatig szamárként álltam ott, mivel nem értettem meg Árpád baját. Nyomban kérdeztem; "Árpád mi a baj?" - Hát nem látod? - a magyar és székely ügyet megint a háttérbe akarjátok szorítani. - Tovább én nem faragok - válaszolta. Miután végre megértettem egy hosszan elnyomott népnek, Kanadába tévedt fiát, megváltoztattuk a sorrendet és kiemeltük az "ISTEN HOZTA" feliratot. Ezt az elhatározást egy meleg kézszorítással hitelesítettük és újra lelkesen faragtunk tovább. Mindenesetre a feliratok rövidek és a helyzethez hűen lettek bevésve. Ez világosan látható a kapun.

A székely kapuval kapcsolatban talán csak egy dolog bosszant, mivel a sárga cédrus jellegzetes tulajdonsága miatt igen komplikált fényképezési alany. Úgy viselkedett, mint egy makrancos csinos kislány. Még a hivatalos fényképésznek is baja volt vele. A kapu talán csak életben akarta mutatni szépségét és büszkeségét. Ezért a jó fénykép hiányában még a képeslap készítése sem válhatott valóságra. Igen kár, mert a több, mint 12,000 látogató biztos megvett volna jónéhányat és a bevétel hozzájárulhatott volna költségeink törlesztéséhez a kapuval és felsztivállal kapcsolatban. A sikertelen fényképezés a mellékelt képeken is megtatható. Ezt azzal próbáltam korigálni, hogy egy vékony tollal retusáltam egy kicsit a mintákat. E fekete vonalak nélkül még a csinos három táncos lányról készült közeli kép sem mutatná a faragási diszeket élethű részletességgel.

Amikor a székely kaput felállítottuk az Expo parkban, két kollegám még az első napon örökbe fogadta a kaput. Az egyik közölte velem: "Te Laci, tegnap éjjel olyan pocsékul aludtam. Végig rém álmokat álmodtam. Láttam ahogy a nacionalista huligánok leöntötték kapunkat benzinnel és felgyujtották". Úgylátszik, hogy a Trianon által elszenvedett jogsértés még Kanadában sem hagyja az embereket békében aludni. Nem csoda, mert a székelyföldet még ma is román tapossa, de legalább a székely nép élete és művészete máshol tovább virágozhat és élvezhető még a távoli Kanadában is.

Befejezésül külön szeretném kiemelni és megköszönni a soproni öregdiák társaim lelkes támogatását. Különösen örültem annak, hogy a soproni öregdiákok zászlaja alatt együtt öregbitettük hivatásunkat és ősi hagyományainkat a székely kapu faragásával és a vancouveri Magyar Fesztivál megrendezésének segítésével. Ezenkivűl ahhoz is hozzájárultunk, hogy a UBC-nek, amely kitárta kapuit a fiatal magyar menekült erdész diákok számára, egy gyönyőrűen faragott székely kaput ajándékozhatunk, amely nyílt kapun keresztül a jövő diákjai is hasonlóan részesülhetnek a tudomány tárházának kincseiből, mint mi részesültünk abból több mint 30 évvel ezelőtt.

A cikkel kapcsolatos képes ábrákat lásd a következő oldalakon.....

BUILT BY SOPRON ALUMNI
1992
1957-61

OUR FUTURE IS ROOTED IN OUR TRADITIONS
THIS GATE REPRESENTS TRADITIONAL HUNGARIAN FOLK ART FROM TRANSYLVANIA THE WOOD IS CLEAR YELLOW-CYPRESS, DONATED BY MACMILLAN BLOEDEL LTD.
(CARVED AND DESIGNED BY L.JÓZSA, A.GÁI)
THIS GATE REPRESENTS TRADITIONAL HUNGARIAN FOLK ART FROM TRANSYLVANIA. THE WOOD IS CLEAR YELLOW-CYPRESS.
WOOD WAS DONATED BY MACMILLAN BLOEDEL LIMITED FACILITATED BY FORINTEK CANADA CORP.
DESIGNED AND CARVED BY L.JÓZSA AND A.GÁI.

A BALFI "CSATA"

Hahn Fülöp naplójából

Egy rövid visszapillantást e történelmi eseményre, amit szivesen elfelejtenénk, talán érdemes megtenni, mert sokunk életére sorsdöntően hatott és magyarországi életünknek végét is jelentette.

Az 1956-os forradalom utolsó napjait Győrben töltöttem több soproni erdész és bányász diáktársammal együtt. A politikai helyzet november 3.-ra annyira leromlott, hogy igyekeztünk visszakerülni Sopronba mielőtt a ruszkik lezárták volna az utat előttünk. Sok viszontagság között sikerült visszajutni a hűség városába november 3-án késő este. Majdnem éjfél volt, amire végre elértük diákszállónkat és otthonainkat a város különböző részein. Legnagyobb csodálkozásmra, a Dimitrov téri diákszálómban még majdnem mindenki fent volt. Izgatottan érdeklődtem az elmúlt napi eseményeiről. A válaszokra nem sokat kellett várnom, mert majdnem egyszerre beszélt mindenki. Természetesen, mondanivaló akadt bőven.

Hamarosan megtudtam, hogy az oroszok hazúgságait a kivonulással kapcsolatban senki sem hitte el. Arról is tudtak, hogy az orosz csapatok, friss erővel újra bevonultak Magyarországra a forradalom leverésére. A védekezésre az egyetemi különítményt is megszervezték. Mindenkit beosztottak különböző harcászati egységekbe. Fegyverrel és lőszerrel is elláttak mindenkit. Természetesen, csak könnyű fegyverekkel. Arról is hallottam, hogy a helybeli katonaság is a mi oldalunkon állt. Nekem úgy tünt, hogy a teljes haditerv Sopron védelmére ki lett dolgozva amíg mi távol voltunk.

Sopron fekvése, látszólag lehetővé tette a város védelmét. A város és környéke beékelődött Ausztriába. Csak két műút és két vasútvonal kötötte össze az országgal, ahol az a kapú alig volt egy kilométernél szélesebb. Ezenkívül a védelemben segítséget igértek a soproni tüzérek, több mint 100 páncéltörő ágyúikkal. Az ágyúkra igen nagy szükség volt, mert nem messze tőlünk, saját szememmel láttam pár órával korábban, az orosz páncélosok felvonulását.

Miután végig hallgattam a haditervet, a fiúk lelkesedése ellenére, tisztán láttam, hogy a haditerv nem mutatott sok reményt a hatalmas orosz túlerővel szemben. Erre nekem talán több meglátásom volt, a korább észlelt események miatt. Ennek ellenére, ha kis lelkesédéssel is, de én is csatlakoztam a csapatokhoz. De közben holt fáradt is voltam, és szerettem volna egy kicsit pihenni, mire egy másik napnak néztem volna szembe.

Az összeomlás napja

November 4-én, a rövid alvásom félbeszakadt, amikor egy vészjósló hang hallátára felébredtem, hajnal 4 óra körül. A hang Balog Izabella, akit mindenki Bellának ismert, torkából eredt. Bella hangos kiáltással, futott végig a folyósokon és ordította: "Fiúk, ébresztő! Az oroszok megtámadtak bennünket! Siessetek az egyetemre!" Ez nem volt az első alkalom, hogy hajnalban felébresztettek bennünket valamilyen sügős tennivalóra, de ilyen sürgős tennivalóról korábban

nem hallottunk.

Még félig aludtam, amikor kezdtem öltözködni. De tudtam, hogy sietni kell. Ezért nem sok időt vesztegettem a készülődésre. Mielőtt elhagytam volna a szobát, gyorsan bedugdostam egy csomó zsebkendőt a bőrtáskámba. Arra gondoltam, hogy sebesülés esetén ezek megfelelnek majd kötszernek. A zsebkendők és más egyébb holmi mellé, bedugtam két csokít is. Ez volt az összes élelmiszer a szobában. Egy gyors körülpillantás után, a szemem megakadt a fényképezőgépemen. De akkor úgy tünt, hogy sokkal fontosabb tennivaló várt rám, mint a fényképezgetés. Ezért otthagytam a gépet. Utolsó pillantásom a szobámra, még azt a gondolatot is felvetette agyamban, hogy: "Vajon látni fogom-e mégegyszer ezt a helyet." De szentimentális gondolatokra nem volt idő. Pillanatok alatt már kint is voltam a folyósón és rohantam az egyetem felé a többi diáktársaimmal együtt.

Ahogy rohantunk az egyetem felé, láttuk, hogy nem voltunk az egyedűliek, akik fent voltak a kora hajnali órában. Lámpákat láttunk égni szinte minden házban. Némelyek még a rádiójukat is kitették az ablakba, hogy lehetőséget adjanak a tudomás szerzésre az utcán levőknek is a gyorsan váltakozó hírekről. A hirek között, ismételten hallottuk, Nagy Imre tragikus hangú és vésztjósló nyilatkozatát. Amely a következő volt: *"Itt Nagy Imre beszél, a Magyar Népköztársaság miniszter tanácsának elnöke! Ma hajnalban a szovjet csapatok támadást indítottak fővárosunk ellen, azzal a nyilvánvaló szándékkal, hogy megdöntsék a törvényes magyar demokratikus kormányt. Csapataink harcban állnak. A kormány a helyén van. Ezt közlöm az ország népével és a világ közvéleményével."*

Ez a nyilatkozat jól mutatta a helyzet veszélyességét, de egyben talán nyugtatni is akarta a nemzetet, hogy minden még nem veszett el, mert a csapatok még harcban álltak és a kormány is helyén volt. A lakosság azonban hamarosan tudomást szerzett a következő felhívással, hogy minden nem volt egészen rendjén a kormányban. Az ország lakosságából sokan nem tudták, hogy előző nap este Maléter Pál, egy magasrangú katonai küldöttség élén, tárgyalni ment a Szovjet hadsereg-parancsnokságra. Ezért a következő felhívás hátborzongató hatást váltott ki a népből.

Ez a felhívás így hangzott: *"Figyelem! Figyelem! Nagy Imre, a nemzeti kormány miniszterelnöke felhívja Maléter Pál honvédelmi minisztert, Kovács István vezérkari főnököt, továbbá a katonai küldötség többi tárgyalásra indúlt tagjait, akik tegnap este tíz órára mentek ki a szovjet hadseregparancsnokságára és eddig még nem tértek vissza, hogy haladéktalanúl jöjjenek és vegyék át hivatalaik vezetését."*

A fentieken kívűl még néhány más adás is elhangzott. Szinte mindegyik, több neyelven és többször megismételve. Az utolsó felhivás így hangzott: *"Figyelem! Itt Magyarország beszél. Figyelem! Itt Magyarország beszél. Ez az utolsó rádióadás felhívása a világ minden népéhez. Ma hajnalban a szovjet csapatok, egy általános támadást indítottak Magyarország ellen, mi sürgős segítséget kérünk, a szabadságért, békéért, és Magyarország jövőjéért!!"*

Ez nem vitás, a legelkeseredetteb adás volt. Korábban a kormány még talán a külföldi segítséget el sem fogadta volna, mert független akart maradni. A függetlenség gondolata miatt Nagy Imre még a Varsói Szerződésből is kilépett. De most mindent elfogadott volna az ország, akárcsak egy fuldokló, aki az utolsó szalmaszálban is megkapaszkodna.

Miután ezeket hallottam, egy pillanatra elgondolkoztam azon, hogy vajon valaki, rajtunk kivül a világon, meghallotta-e ezeket a kétségbeesett hangú felhívásokat egy haldokló nemzet sorsáról. Erről azonban fogalmunk sem volt. Mi mégis meg akartuk állni a helyünket az ország és szabadságunk védelmében, ha talán reménytelennek is mutatkozott akkor.

Az egyetemen, akinek még nem volt fegyvere, szinte percek alatt felvette azt a hozzávaló lőszer, kézigránátok, gyalogsági ásó stb-vel együtt. Ezzel készen álltunk az idulásra. Az indulásra, azonban, valamilyen ok miatt, várnunk kellett. A haditervet, a helybeli katonai parancsnokság dolgozta ki és mi csak annak egy kis részét alkottuk. Egy csatában, általában csak a tisztek tudják a haditerv részleteit.

Várakozásunk alatt, évfolyamunk az új épület egyik előadó termében tartozkodott. Mi tudtuk, hogy a helyzet tragikus, de mégsem vesztettük el humorunkat a várakozás alatt. Mindenki probált bohóckodni, viccelődni és nevetni azokon. Nem vitás, mindenki félelmét és reménytelen helyzetét próbálta álcázni. Mi, azonban tudtuk, hogy hamarosan a csatatérre kerülünk és igazí fegyverekkel nézünk majd szembe. Fegyverekkel, amelyek sokkal hatásosabbak, mint a mi "dióverő" puskáink, géppisztolyaink, golyószóróink és néhány géppuskánk. Pár órával korábban, láttam azokat a fegyvereket a több mint 100 szovjet páncéloson, Győrben és Nagycenken. Ezért nagy volt a lehetősége, hogy mi csak életünk feláldozására megyünk a csatába, de emiatt mégsem hátrált meg egyőnk sem. Valaki talán megkérdezhette volna, hogy: "Vajon miért akartok harcba menni?" Ez a kérdés az én agyamon is keresztül futott. Az érvelésem az volt, hogy még mindíg hittünk a forradalom győzelmében. Hittünk abban, hogy a soproni katonai segítséggel, a több mint száz páncéltörő agyúval, talán feltudjuk tartoztatni az oroszokat, addíg amig a nyugati segítség megérkezik. Valaki ott kint, biztos meghallotta elkeseredett helyzetünket és nem fog cserbenhagyni bennünket. Mindez, azonban csak erős reménykedésnek tünt.

Várakozásunk alatt, motoros küldöncön keresztül, tartottuk a kapcsolatot a fronttal. Nem értettük meg a hosszú várakozást, de végre megkaptuk a parancsot a kivonulásra. Ez majdnem délben történt. Természetesen addig sem reggelit, sem ebédet nem ettünk, sőt nekem még az előző napi ebédem és vacsorám is elmaradt. Ezenkívül még tábori konyhánk sem volt, amelytől remélhetünk volna későbbi ellátást. Evésen akkor, azonban nemsokat járt gondolatunk.

Egy csomó civil teherautó felsorakozott az egyetem előtt és mi szakaszonként felkapaszkodtunk rájuk. Addigra, a reggeli köd már majdnem teljesen eltünt és a nap korongja próbált ránk mosolyogni, azon a borúsnak látszó délelőttön. Közben, a teherautó konvoly lassan el is indúlt kelet felé.

Ahogy mi keresztül hajtottunk Sopron kockaköves utcáin, kevés népet láttunk az utcán. Immitt-amott egy asszony vagy lány lobogtatta kendőjét felénk és hulló könnyel búcsúztattak bennünket. Azoknak talán jobb érzésük volt helyzetünkről, mint nekünk. Talán azt is érezték, hogy utoljára látnak bennünket.

A hosszú karavánunk, a korház után, hamar a várost is elhagyta és kikanyarodott a győri műútra. Azon aztán gyorsan robogtunk Balf felé.

Még öt perc sem telt el, amikor megpillantottunk egy piros Pannonia motort előttünk, amely szágúldva közeledett felénk. Sebessége valami nagy sürgősséget árúlt el. A motoros egy

iskolatársunk volt és a küldönc szerepét töltötte be. Ő nyomban értesített bennünket arról, hogy: "Az oroszok nem messze vannak tőlünk és gyorsan haladnak páncélosaikkal és gépkocsijaikkal felénk." Csak azt nem értettük, hogy az oroszok, hogyan kerültek oda puskalövés nélkül. Tudomásunk szerint, a mi alakulatunk volt a hátvéd. Az ötödévesek és helybeli katonák, a páncéltörő ágyukkal, védték a frontot a kijelölt állásaink előtt.

A hír leadásával, szinte parancs nélkül, mindenki leugrált az autókról és a kocsi vezetők, amilyen gyorsan csak tudtak, megfordították kocsijaikat és menekültek Sopron felé. Mi egy darabig tétlenül álltunk, mert hirtelen azt sem tudtuk, hogy mi történt velünk és, hogy mi lett a feladatuk, az oroszok megfékezésével kapcsolatban.

Egy kis gondolkodás után, mindjárt észrevettük, hogy rosszab terepet a harcra senki sem választhatott volna ki számunkra, mint ahol megálltunk. Kitudja? Parancsnokaink talán akarva így határoztak. A terepünk teljesen fedetlen és sík volt. Még egy bokor sem volt ott, amely mögé el lehetett volna bújni. Kicsivel jobbra tőlünk volt két szalmakazal, de az igazán nem igért sok védelmet. Váradi Béci és Bölecz Béla haverjaink mégis gyorsan nekivetették magukat a kazalnak menedék szerzésre. Közben Bölecz puskája is eldördült a sietségben.[1]

A rossz harcászati terep miatt, mindnyájan próbáltunk valami fedezéket teremteni a nagy fejetlenség közepette. Volt aki kezdte magát beásni a helyszinen. Néhányan, velem együtt, irányt vettünk északra, ahol megpillantottunk egy fákkal borított vidéket. Ez körülbelül 400 méterre lehetett tőlünk. Ezt futva majdnem el is elértük, amire páncéltalpak csikorgásának hangja ütötte meg fülünket.

Mire az erdő szélét elértük, az első harckocsik már láthatók is voltak. Orosz páncélosok helyett, azonban magyar zászlóval díszített páncélosok közeledtek felénk. Ennek láttán, mi majdnem örömujjongásba törtünk ki, és sejtettük, hogy a küldönc hibát követett el. A páncélosok mögött néhány tehergépkocsi is befutott. Pillanatok alatt, több száz katona leugrált a gépkocsikról és állást foglaltak az utmelletti árokban ellenünk. Ezt látva, nyomban rájöttünk, hogy csabdába estünk. Ezt még az is megerősítette, hogy az utmelletti páncéltörő ágyú sorkatonái is megfutamodtak. Ez nem aggasztott bennünket, mert a közelben levő diákok jól értettek ahhoz a fegyvernemhez. Pillanatok alatt az ágyút betöltötték és irányoztak. A "tűz" parancsszó azonban eredményt nem hozott. Egy gyors vizsgálat kederítette, hogy az ágyúban ütőszeg nem volt. Még egy csabda! Ekkor már a laikus is kitalálta, hogy a katonatisztjeink összejátszottak az oroszokkal és azok könnyűszerrel lekapcsoltak bennünket. Álmélkodásunk közben a tankok az ágyút is elérték. Hogy dramatizálják fölényüket, a ruszkik harckocsijukkal, ráhajtottak az ágyúra és azt palacsintává lapították.

Közben, a pancélosok ikergéppuskáival és ágyúival néztünk farkasszemet. Ezek ellen puskáinkkal, géppisztolyainkkal nem sokat tehettünk. A kézigránátjaink talán hatásosak lettek volna, de azok elhajítására, abban a helyzetben, senki sem válalkozott.

Részben talán jó is volt, hogy az egész így történt, mert így az oroszoknak nem kellett védekezésből ránk lőni. A fegyvernemek számításba vételével, biztos mi véreztünk volna el ott. Így, tétlenül, dühösen, kétségbeesve és tehetetlenül néztünk szembe az oroszokkal, és vártunk. Senki nem tudta, hogy mi lesz a következő lépés. Ebben segített egy orosz tiszt, aki kidugta fejét a tankfedélen keresztül. Addígra már biztonságba érezte magát. Az ezredes, oroszúl megszólított

[1] Ahogy Később kiderült, ez volt az egyetlen puska lövés, amely elhangzott a balfi "csatában."

bennünket. Viszonylag gyenge orosz tudásunk ellenére, könnyen megértettük. A parancsa a következő volt: "Tegyék le fegyverüket és menjenek haza! Semmi bántódásuk nem lesz." Természetesen akkor ez jobb megoldásnak mutatkozott, mint amit reméltünk, mert a harc felvételére abszólút semmi lehetőségünk nem maradt. Az oroszok meg talán féltek összeszedni bennünket és fogságba ejteni, mert mi sokkal többen voltunk náluk.

A tankok közelében állók, nem vitatták az ajánlatot. Egymásután eldobálták fegyverüket és elindultak gyalog Sopron felé. A távolabb állók, velünk együtt, azonban nem engedelmeskedtek a parancsra. Helyette behúzódtunk az erdő takarója alá. Azonban, nagy volt a lehetőség arra, hogy az oroszok észrevettek benünket. De fogalmuk valószínű nem volt arról, hogy hányan voltunk az erőben. Talán éppen emiatt, az oroszok tartották állásukat az út mellett. Még arra is számítottunk, hogy esetleg ránk tüzelnek. Ezért a mi tizenötös csoportunk, hamar tovább állt onnan. Az erdőn keresztül, irányt vettünk egy magasabb fekvésű helyre, ahol nagyobb biztonságban éreztük magunkat és jobban számon tarthattuk ellenségünket.

A dombtetőn, a szőlők között, megpillantottunk egy présházat, amelyben reméltük, hogy lesz majd pince is. Elfoglalása után, a présházat a pincével igen alkalmasnak tartottuk védelmünk biztosítására. Ez nemcsak fedezetet, hanem meleget is adott. Kezünk-lábunk jól megfázott a hóval takart mezőn. Amíg melegedtünk egy kicsit, Jandó Tibi felállította géppuskáját a padláson, ahonnan igen jól láta és fedte a környéket. Gyalogos ruszki vendégre igen kicsi volt a lehetőség, de mégis jó érzés volt tudni, hogy valaki őrtált felettünk.

Amíg mi figyeltük a vidéket, távcsövön keresztül, láttuk, hogy a ruszkik is azt tették. Figyelték a távozó diáktársainkat és még kitudja mi mást. Közben, az idő mullott és mi tanácskoztunk lehetőségeinkről. De nem tudtunk dülőre jutni, hogy mitévők legyünk. Mivel biztonságban éreztük magunkat, tovább várakoztunk rejtekhelyünkön. Ez a várakozás órákig tartott. Velünk együtt, a ruszkik sem mozdúltak helyükről. Közben, több páncélos is csatlakozott hozzájuk. Délután 4 óra körül, azonban a páncélos karaván megindult Sopron felé. Ekkor mi tudtuk, hogy a balfi "csata" teljesen végetért és lövöldözésre már biztos nem fog sor kerülni.

A balfi "csata" végével, a szürke, kissé ködös, hideg és igen szomorú vasárnap is lassan kezdett a végére járni. A nap vörös korongja is eltünt az égről, de úgy nézett ki, hogy mi még nem fejeztük be ezt a napot. Tanácstalanságunkat azzal próbáltuk megoldani, hogy elküldtünk egy küldöttséget Sopronba, hogy nézzék meg a helyzet alakulását.

Majdnem három órahosszába került, mire gyalog megfordúltak a fiúk. A hozott hír, azonban nem mutatkozott kedvezőnek. Karcsi (Tarnócai Karcsi volt a küldöttség egyik tagja) elmondta, hogy: "A berobogott orosz páncélosok elfoglalták a fő utvonalakat, tereket és egy részük már utban van a határ felé. Azt valószínű le akarják zárni, mert a nép ezrivel menekül Sopronból nyugatra. A diákok nagyrésze is elhagyta már a várost."

Amiután a Karcsi beszédét végig hallgattuk, én igen kétséges jövőt láttam számomra Magyarországon. A tizenkétéves tapasztalataink és az utóbbi napokban feltárt tények jól megmutatták, hogy milyen bánásmód várhat azokra, akik a demokráciáért, az ország függetlenségéért és a szabadságért küzdőttek.

Korábban talán egyőnkben sem fordúlt meg az a gondolat, hogy elhagyjuk hazánkat. A forradalom alatt lett volna erre bőven lehetőségünk mivel a határ nyitva állt, de az ávosok és más

ludasok kivetelével, igen kevesen léptték át a határt. Mi akkor erősen éreztük, hogy Magyarországon a helyünk. Ez a ragaszkodás most, azonban kezdett rohamosan foszladozni.

Ahogy így álmélkodtam, Grátzer Miki, akit mindenki Kulacsnak hivott, halk hangon megszólalt: "Fiúk, én elhatároztam, hogy átmegyek Ausztriába." Ez volt az első ilyenfajta megjegyzés, amit én életemben hallottam. Kulacsot megfontolt jellemünek és józan eszűnek ismertük, ezért felfigyeltünk rá. Közben tovább folytatta mondanivalóját: "Aki velem akar jönni, annak adok 15 perc gondolkodásidőt az elhatározásra. Kulacs ránézett órájára és megjegyezte: "Az óra ketyeg és az időt figyelem." Ez igen kevés időnek mutatkozott ahhoz, hogy jövőnk sorsáról hozzunk határozatot, annak ellenére, hogy jövőnkkel kapcsolatban sok választásunk nem volt. De mégis választani kellett. Ezért, senki nem szólt egy szót sem, hanem mély álmélkodásba esett.

Abban a pillanatban kezdődött életem legnehezebb és leghosszabb tizenöt perce. Mi tudtuk, hogy ez a 15 perc teljes életünket drasztikusan megváltoztathatja, attól függetlenül, hogy a maradás vagy a menés közt választunk. Mi nem tudtuk, hogy mi fog ránk várni, ha maradunk vagy megyünk. Nehéz volt elképzelni jövőnket egy idegen országban, idegen nép között, idegen nyelvvel, idegen szokásokkal, idegen problémákkal stb. stb. De még abban sem voltunk biztosak, hogy átjutunk-e a határon. Ahogy korábban cserbehagyott bennünket, az oldalunkon levő hadsereg, éppenúgy az oldalunkon levő határőrök is biztos álláspontot változtattak már. És a hátamál a rollót is biztos lehúzták már előttünk.

A 15 perc alatt, mindenki magába vonult és teljes csend uralkodott abban a sötét présházban. Közben gondolataim így vándoroltak: "Az világos, hogy a forradalomnak vége van. Senki sem tudja, hogy mik lesznek a következmények. Habár ezt nem nehéz kitalálni. Ennek ellenére, számomra igen nehéz elhagyni hazámat, szülőföldemet, szüleimet, testvéreimet, rokonaimat, barátaimat, és ismerőseimet. Emelett még az a borzasztó, hogy elbúcsúzni sem tudok tőlük. De még azt sem tudom, hogy mi történt velük az utóbbi napokban. Vajon átélték-e a forradalmat, vagy nem"? Amíg így álmélkodtam, az óra ketyeget és választanom kellett.

A tizenöt perc, végre lejárt. Kulacs, egyenként megkérdezett mindenkit: "Jössz? Maradsz?". A végén 10 a menést és 5 a maradást választotta. Ezzel kialakult a tizes csoportunk a következő tagokkal: Kulacs, akit nyomban megválasztottunk vezetőnknek, Baraksó Jancsi, Gáspár Jóska, Jandó Tibi, Magasi Laci, Oroszlán Jóska, Péter Jóska, Tarnocai Karcsi, Varga Pali és jómagam. Talán a véletlen folyamán, mi minden évfolyamtársak voltunk (a présházban volt más évfolyambeli is).

Egy érzelmes búcsúzkodás társainktól, jelezte készenlétünket az útra. Ekkor éppen 8 óra volt. Ezzel megkezdődött a döntő fontosságú és veszélyes utunk egy új világ felé. Ezzzel azonban még nem ért véget életem egyik legemlékezetesebb és leghosszabb napja. **1956. november 4-e**.

(Ha folytatásra lesz alkalmam, elfogom mondani kalandos és veszélyes menekülésünket is a KAPOCS következő számában.)

Üdv az Erdésznek: Fülöp

SKORKA MIHÁLY "I" NÉLKÜL

Szarvason a születési helyeden mindenki jól ismert, tudták a nevedet pontosan. Igy kellemetlenül érintett téged amikor Sopronban 1953 őszén több tanár - a névsor felolvasása alatt - Skorkai - nak olvasott heteken keresztül. A harmadik eset után már az egész évfolyam felnevetett, mert te minden alkalommal bemondtad hogy Skorkai "i" nélkül.

Most már nem kell izgulnod hogy nem tudják a nevedet. A Crippen Konzultáns Vállalatnál eltöltött több mint 30 év alatt annyi utat terveztél és ellenőriztél mint Sr. Project Engineer, hogy még a madarak is fütyülik és a fenyők is suttogják azokon az útszakaszokon hogy Skorka (i nélkül). A Vancouver Szigettől Spaarwood - ig, Prince Ruperttól a Coquihalla főútig nagyon sok szakaszon a te terveid szerint épitettek az utakat. Nem csak hogy megcsináltad, de hogy a te szavaiddal fejezzem ki: "faszájosan" megtervezted.

A feleséged, Gerty és két felnött fiad Miska és Péter mellett mi is nagyon hiányolni fogunk, hisz ugyanazt a kenyeret ettük veled hosszú idön keresztül. Szerettél és jól tudtál kanasztázni, nem volt téged könnyü elverni a játékba. Csak keverd meg a lapokat Miska, mire kiosztod mi is ott leszünk veled.

A jó Isten nyugasztaljon békében Pajtás, jó szerencsét !

Várady Béla

AZ ELSÖ MUNKAHELY KANADÁBAN.

Várady Béla

1957-ben a soproni diákoknak és professzoroknak a Powell River Fafeldolgozó Vállalat adott egy ideiglenes otthont az újonan elkészült munkás lakótelepen. Ideiglenesen, amig mindenkinek találnak egy nyári munkát, hogy szeptemberre legyen elég pénz a tandijra, kosztra és lakásra. Felállitottak egy munkaközvetitöt két hónap után, ahol minden nap kihirdették hogy hol van munkalehetöség és hogy mennyit fizetnek. Nem voltak nagy lehetöségeink, mivel nem beszeltünk angolul.

Az egyik nap három diákot kerestek utfelmérési gyakorlattal Lillooetbe, a British Columbia-i tartomány útépitési osztályához. Szalkai Bandi, Kondor Gyurka meg én rácsaptunk az ajánlatra gondolkodás nélkül, mielött mások megelöztek volna. Koszt, lakás és havi $195 volt az ajánlat. Nem kellett sokat gondolkodni azon hogy az a pénz éppen csak hogy elég lesz a tanévre.

Egy hét mulva megkaptuk a felvételi levelet, felvettek mind hármunkat, de két napon belül Lillooetben kellett jelentkezni. Te jóságos ég, hol van Lillooet, és hogy jutunk el oda pénz nélkül? (Gyurinak és Bandinak 5-5 dollárja volt, nekem 45 mivel én szabóskodtam Dibuz Jenövel a táborban amig a többiek az angol nyelvet tanulták). Mr. McNeillhez fordultunk

tanácsért, aki a vállalat személyzeti osztály vezetője volt és igen szimpatizált a magyar diákokkal. Szerinte Lillooetbe utazni nem volt probléma. Kölcsönözzünk a Powell River vállalattól, és majd visszafizetjük az elsö vagy második fizetésböl. A buszjegyeket Vancouverbe és a vonatjegyeket Lillooetbe az iroda kisasszonyok elintézték.

Másnap reggel 6-kor már a vonaton ültünk. Elsöosztályú jegyeket vettek nekünk, számozott ülésekkel. Sajnos csak Bandi és Gyuri ültek egymás mellett a kocsi középen, én idegenekkel a kocsi elején az ajtónál. Alighogy elindult a vonat, bejött az ajtón a felszolgáló személyzet egy kiskocsival, tálcákon finom reggelivel. Egyet az ölembe tettek, mielött idöm lett volna kigondolni hogy milyen szavakkal utasitsam vissza ezt a luxust. Különben is éhes voltam. Bandi és Gyuri beszéltek már egy kicsit angolul, és volt is idejük kigondolni a megfelelö szavakat. Bejelentették angol komolysággal hogy "köszönjük nem kérünk". Reggeli után összeszedték az edényeket, én figyeltem mindenkit, de senki sem fizetett. Na majd amikor leszállunk, fizetsz mint egy katonatiszt, mondta Gyuri.

British Columbia egy gyönyörü tartomány, nagyon élveztük az utat. Erdély, Ausztria és Svájc tudja csak megközeliteni szépségét. Délben ahogy elbámészkodtam a tály szépségeiben, megismétlödött a reggelizési jelenet. Én már nem is próbáltam visszautasitani az ebédet, Bandi és Gyuri pedig már automatikusan mondták a "köszönjük nem kérünk" - et.

Három órakor beérkezett a vonat Lillooetbe. A vonat személyzete segitkezett az utasoknak a leszállással, de bizony senki sem kért pénzt az étkezésért (késöbb tudtuk csak meg, hogy az elsöosztályú jeggyel mi már kifizettük az étkezést is). Azt tudtuk, hogy valaki várni fog ránk az állomáson, de hogy ki, azt nem.

Úgysem ismertünk senkit. Azon pedig nem kellett aggódni, hogy nem ismernek ránk ismeretlenül is, mert olyan "európai" kinézetünk volt. Bandi kiöltözve mint egy diplomata, Gyuri egy négy számmal nagyobb méretü "csencselt" ruhában, én pedig mint egy lerobbant gróf egy újjá alakitott golf nadrágban. Másodsorban, hogy ne lehetne ráismerni három fiatal idegenre, akik csomagokkal a kezben forgolódtak észak, kelet, nyugat, és dél felé mint a tojó galambok.

Egy tölünk 5-6 évvel idösebb férfi odajött hozzánk és intett hogy üljünk be a közelben parkoló gépkocsiba. Elvitt bennünket az egyedüli hotelba, beszélt a hotel vezetöjével röviden és otthagyott bennünket egy szó nélkül. Gondoltuk hogy majd késöbb visszajön. A hotelos elénk tett három számozott kulcsot és mutatott az emelet felé. Felmentünk a szobainkba és vártunk. Négy óra volt már, de csak vártunk. Hat óra volt, amikor úgy gondoltuk hogy, ennek a férfinek vissza kell hogy jöjjön hamarosan, hiszen már vacsora idö van. Nyolc óra volt amikor én kijelentettem hogy éhes vagyok, menjünk le az ebédlöbe enni, a többi dolgokról majd késöbb gondolkodunk. Kilencre rábeszéltem öket, hiszen már nem láttak az éhségtöl.

Az elénk tett étlapból nem sokat értettünk meg, de azt kiokoskodtuk hogy a legdrágább a legkiadósabb mindenütt, és az fontos mert ki tudja hogy mikor eszünk legközelebb. Húslevest, roston sült marhahúst, egy szelet tortát és egy csésze kávét kaptunk, amit szinte másodpercek alatt elfogyasztottunk. De mi csak ültünk már egy órája. Azon vitatkoztunk hogy ki mondja be, hogy nagyon finom volt de nem tudunk fizetni. Már negyedszer kérdezte

a felszolgáló, hogy kérünk e még valamit. Én voltam a szóvivö mindeddig, de most hogy a kapca szoros lett, arra hivatkoztam, hogy Bandi tudja csak szépen bemondani a dolgokat az ö jó angoljával. Gyanusak lettünk a felszolgalónönek, odajött és megkérdezte hogy van-e valami problé ma. Igen, mondta Bandi, nincsen nálunk pénz. A nö elvörösödött, ment a hotelvezetöhöz, az magához hivatott bennünket. Megmutattuk neki a felvételi levelet, elolvasta és csak annyit mondott hogy O K. No ha O K, akkor hólnap is O K lesz már.

Lillooet egy kis falu, a környéke tele indián rezervátumokkal. A falu maga olyan igazi vadnyugati, tele cowboyokkal. Már este 9-kor láttuk hogy jönnek a cowboyok lóháton, kikötik lovaikat a tornác oszlopaihoz és bemennek a hotel sörözöjébe. Most már sötétedett, kimentünk sétálni, de csak két percre mert megláttuk hogy több és több indián ólálkodik a sörözö közelében. Felmentünk a szobánkba és szorongó érzéssel megbeszéltük hogy mit kellene csinálni ha az indiánok megtámadják a cowboyokat. Szerencsére semmi sem történt, csupán nagyon hangos szováltások, amit nem értettünk meg.

Már három napja "üdültünk" a hotelben, étkeztünk rendszeresen az ebédlöben mint a jómóduak, amikor biztossá vált elöttünk, hogy nekünk ebböl a hotelböl meg kell szökni egy éjjel, mert a számlát kifizetni nem tudjuk és a munkaadónak nyoma veszett. Lejönni az elsö emeletröl az ablakon keresztül egy összecsavart lepedövel gyerekjáték lett volna, láttunk olyant már a moziban sokszor, de hogy jutunk vissza Powel Riverbe pénz nélkül? Ez volt az elsö este amikor szerettem volna a szoba sarkában kisirni magamat, de egy felnött férfi ilyent nem csinál!

Másnap egy hatalmas kö esett le szívünkröl, amikor Jerry a csoportvezetö visszajött, kifizette a számlánkat és elvitt bennünket egy kihalt pici faluba, ami régen aranybánya volt. Sok kalandunk volt ott is, de azt majd máskor.

II. Fejezet

Lillooetböl autóval mentünk a nyári munkahelyünkre, ami Mintó Mine (bánya) volt. Fel akartak duzzasztani a folyót vizierömünek, és a mi dolgunk volt az utat kitüzni 50 lábbal magasabbra és egyenesebbre mint a régi út volt (Terzagi Dam).

Mintó Mine egy kihalt falu volt akkor. Régebben egy aranyban gazdag bánya volt, de amikor az aranyerek kifogytak, a bánya lezárt és a mi idönkben csak a Mintó Hotel és vagy 60 elhagyatott ház jelezte hogy volt ott élet évekkel ezelött. Ez a falu kb. 10 km.-re volt Gold Bridge-töl keletre (most már víz alatt van 34 éve). A hotel még müködött, 6 nyugdijas öregember lakott benne éveken keresztül, még a tulajdonos, a szakácsnö, és néha olyan vendégek mint mi voltunk.

A szobákkal megvoltunk elégedve, de a koszttal nem. Ha vacsorára valami jobbat választottunk, másnap a szakácsnö csak egy doboz szardiniát akart adni vacsorára, mondván hogy a napi $3-ért nem tudnak azt adni amit szeretnénk. Tudtuk hogy mi fejedelmi étkezést tudunk kihozni sokkal kevesebb pénzböl. A fömérnöknek is kedvezö volt az ajánlat, ö is sokat megspórolt az állam részére hogy a hotel helyett az egyik elhagyatott házba költöztünk, amit a bánya tulajdonos potom árért kiadott.

A magyar lelemé nyes. A tulajdonos engedé lyével összeszedtük a szükséges bútorokat a házakból. Az egyikből egy konyhaasztalt, a másikból egy jó tüzhelyet, egy napon belül berendeztük a házat. Csak edé nyeket , fazekakat kellett venni. Jégszekré ny nem volt, de azt úgy oldottuk meg, hogy egy nagy hordót leeresztettünk a konyhából a ház alá, feltöltöttük minden nap jéghideg vizzel, a viz tetejé n egy parafa korong tartotta a húst, tejet és más romlandót. Itt már 5-en voltunk magyar diákok. Zoli és Tibor Budapesti diákok voltak és nekik még több gyakorlati tudásuk volt az útfelmé résben mint nekünk.

Mindenkinek megvolt a háztartási beosztása. Az egyik a favágással (főzéshez) volt elfoglalva, a másik beszerzö volt, a harmadikra maradt a mosogatás, Gyuri és én voltunk a szakácsok. Mi nagy tiszteletnek örvendeztünk a főzési-tudomány fontossága miatt, igy mi csak minden másnap dolgoztunk a háztartásban, egyik nap Gyuri főzött, a másik nap pedig én. Jól föztünk, jókat ettünk, de azért néha csúnyán elszúrtunk valamit. Egyszer palacsintát csinált Gyuri, de leragadtak. Erre azt mondja hogy hozzá kell adni egy csomó lisztet, és kisütni zsírba torkedlinak. Hát azokból betonlepe nyek lettek, napokig célba dobaltunk velük. Egyszer én csináltam székelykáposztát. Gyuri az egyenjogú szakács azt mondta, hogy ö csak tejföllel behabarva szereti. Szavazásra került a sor, 3-an tejföllel 2-en tejföl nélkül. Amikor elkeszült szétválasztottuk, hogy Gyuri ráadja a koronát a tejfölösöknek. Akkor tanultuk meg, hogy az itteni tejföl nem olyan mint az otthoni. A savanyú káposztától megcsomósodott a tejföl, hárman hideg-vacsorát ettek aznap, és Gyuri szakács-becsülete re egy nagy folt került.

A második nap Bowmy a fömérnök magával vitt engem segitségnek. Nem sok angol szót tudtam akkor, de a mértékrendszert bemagoltam. Szinte a véremben volt, hogy milyen hosszú 17 láb vagy 5 mérföld. Egy helyen megállt Bowmy az autóval, felmászott a domboldalon, én követtem. Légifényképek voltak a kezében, és megállt egy nagy tuskónál amit a fényképrol felismert. Odatartotta a mérözsinor egyik végét a tuskóhoz, a másik végét a kezembe adta és azt mondta hogy " go ahead " (indulj elöre). Az én problé mám az volt, hogy én három szót tudtam a kettöböl: go a head. Begyulladtam egy pillanatra, valamit kihagytam a mértékrendszer tanulásánál. Ha azt mondaná, hogy menjek egy lábat, azt tudnám, de milyen hosszú egy fej? Odébb vittem a mérözsinórt egy fél lábbal, amikor Bowmy parancsolóan megismé telte, hogy go ahead! Gondoltam hogy az angolok furfangos emberek, biztos hogy a fej méret a krokodilustól eredhet, odébb mentem egy lépéssel és visszanéztem Bowmyra. Láttam az arcán, hogy mit gondolt: ez a gyerek vagy teljesen hülye, vagy abszolut nem érti, hogy mit mondok neki. Ezután ismét mutatva az irányt, félreérthetetlenül megmondta hogy: go,go,go,go!

Másnap együtt dolgoztunk Bandival és Gyurival a hegyoldalban. Sok blueberry bokor volt ott és mivel a feketemedve nagyon szereti a gyümölcsét, többször láttuk öket, még tisztes távolságból is szorongva. Ezen a napon leültünk ebédelni a hegyoldalon. Bandi egy blueberry bokor alá ült hegynek le, Gyurka és én 15 lábbal lejebb hegynek föl, hogy tudjunk beszélgetni. Hirtelen észrevettünk egy nagy feketemedve t hét lépésre Bandi mögött, ette a gyümölcsöt levelestöl lehúzva mancsával az ágakról. Mondom: Bandi, szép csendesen álj fel és lassan sétálj el a bokortól mert egy medve van mögötted. Persze az az átka a sok diák beugratásoknak hogy akkor sem hisznek már amikor az igazat mondod (Suhajda tudja ezt

a legjobban). Persze hogy itt van a nagy medve-mondja Bandi-, itt van egy kis ebéd egyél belöle (nyujtván a kezében lévö kolbászt hátrafelé). Ebben a pillanatban meglátta Bandi a medvét aki két lépésre volt orrától. Bandi fiatalon is komoly, kimért és nyugodt legény volt, de ebben a pillanatban ha puskából löttek volna öt ki, akkor sem tudott volna gyorsabban repülni a hegyoldalban. A medve meg csak csóválta a fejét, hogy ezek a magyar diákok ma csak 10 perces ebédidöt tartottak, aztán elcammogott egy nyugodtabb területre.

DIMITROV TÉR-i DIÁKSZÁLLÓ

Várady Béla

Szeptember eleje volt, 1953, amikor megérkeztünk Sopronban. Felvettek az Erdömernökire, és a Dimitrov Tér-i diákszállóban leszünk elszállásolva. Nem volt hosszú a vonat a határsávban, igy könnyen összeismerkedtünk négyen, akiknek ugyanaz a sors lett elrendelve. Az állomás váróteremében három diák már várt ránk mosolyogva kérdezték, hogy balekok vagyunk-e. Ezt a szót mi nem ismertük akkor, kiderült hogy kezdöket vagy zöldfülüeket jelentett. Mi firmák vagyunk -mondták- és szeretnénk segiteni nektek a kezdeti nehézségekben, mint például most, elvezetni benneteket a diákszállóba.

Két böröndddel a kézben (az egyik ruhanemüvel, a másik testi és szellemi táplálékkal telve) követtük öket. Megmutatták útközben a Kecsketemplomot, a Hüségtornyot, az egyetemet és a Lövereket. A húsz perces útból két órás utat csináltak. Szakadt a verejték rólunk egész úton, de mire a diákszállóba értünk, megtanultuk hogy mi csak balekok vagyunk, de ök isteni fényben tündöklö firmák.

Hatan jutottunk egy kis szobára, amiben 3 emeletes ágy, 3 dupla ajtós szekrény, egy iróasztal és egy mosdó mellett nem sok hely maradt. Persze volt egy társalgó, ahol lehetett tanulni (ha az erdök fái alatt túl nedves lett volna).

Hetente egyszer leadtuk a szennyest Bognárnénak. Két ing, 2 gatya, 2 zokni, egy nadrág volt a határ. Jó asszony volt ö, de kardosnak kellett lennie annyi markoncátlan diákkal. Sokszor leszidott valakit hogy "Spuriga, a maga szaros gatyáját mi többet nem vesszük át, jobb lessz ha V.C. papirt használ".

Az ebédlövel megvoltunk elégedve. Jól föztek és eleget. De ha valakinek nem volt jó vagy elég (mint például a nagyétkü Tukinak), akkor az vehetett külön krémest vagy tortát az ebédlö sarkában. Tamás bácsi volt a konyhafönök, azt mondták, hogy katonatiszt volt régen. Nagy darab ember volt, de a szíve is nagy volt. Tudta ö, hogy minden hónapban lesz 20-30 diák akinek a vacsorajegy ára elkallódott. Többet föztek, hogy legyen maradék, de azért leszidta az ingyenétkezöket hogy "Nem a Fenyögyöngybe vagy a Deák vendeglöbe kell vinni a vacsora jegy árát !

A szobákban tilos volt fözni. Sokszor majd meggebedtünk egy csésze kávéért, mindaddig amig Dufy (Dufala) ki nem találta hogy tudunk mi vizet forralni rezsó és fazék nélkül is.

Két borotvapengét rászerelt egy villanyzsinór végére, és azt belelógattuk egy csésze vizben amig a viz nem forrt (és mégsem engedte át a vizsgán a szivtelen Gugyerák).

Pista volt az éjjeli portás. A szabályok szerint aki 11 elött nem jött meg, az kint maradt. Persze ezt a szabályt néha megkellett törni, amikor például olyan fontos elfoglaltságunk volt, mint kipróbálni a kocsispálinkát, ami Horváth Sanyi szerint a legjobb ital volt. Csunyán berúgtunk töle, és bizony már éjfél is elmúlt, amikor Pista nem akart beengedni bennünket (voltunk vagy hatan). Mérgünkben ittasan szerenádoztunk neki, kórusban elénekeltük, hogy "átdobták a szart a keritésen...".Mielött a második versszakhoz értünk volna, Pista már szaladt kaput nyitni, nehogy túl sok rossz szó jusson a gyengéd-nem füleibe (leány diákok is voltak a szálló másik végében).

Ha olyan vendeglöbe mentünk ahol nem volt zene, mi csináltunk. Selyempapirt fésüre téve helyettesitette a hegedüket, néhány pohár átvette a cimbalom szerepét, meg a Suhajdának is volt mit csinálni, két kanállal ütötte az ütemet. Zsigmond Kati szerint olyan jó buliba még nem volt.

Szép idö volt, jó idö volt,
Kár hogy elmúlt, jaj de kár...

Csalogatvány

Február 13-án este 6 órai kezdettel **Szanyiék** Gourmet vacsorát adnak (a vacsora teljes költségét Szanyék fedezik).

Hely: A magyar római katolikus templom díszterme.

Cím: 1810 E. 7th Avenue, Vancouver, B.C.

Részvételi díj (vacsora és bor) $20.00 fejenként. Adományokat szívesen fogadunk.

A bevétel teljes összege a "Sopron Alumni Education Fund"-ra lesz felhasználva.

Mindenkit szeretettel várunk !

Jelentkezés helyfoglalásra 1993 február 5-ig.

Palkovics János
1932 McNicoll Avenue
Vancouver, B.C.
V6J 1A6
Tel:(604)732-8537

vagy

Kocsis Tibor
Tel:(604)689-5887

MI IS BÜSZKÉK VAGYUNK RÁ

TÖBB NYELVEN ÁLMODNI

Beszélgetés Dr. Udvardy Miklóssal

A Budapesten megjelenő Természetbúvár című folyóiratból vettük át az alábbi interjút, amely tudományos főmunkatársunkkal, Udvardy Miklóssal készült.

Felröptető, szűkebb hazájában, Debrecenben találkoztunk a Kaliforniában élő, nemzetközi hírű biogeográfussal és ornitológussal, magyarabbul az életföldrajz és a madártan tudósával, *dr. Udvardy Miklóssal.* Svéd anyanyelvű felesége és a már észak-amerikai földrészen született etnográfus leánya társaságában érkezett, s szeptemberben avatták díszdoktorrá a Kossuth Lajos Tudományegyetemen, ahol diplomáját szerezte. A 71 éves tudóssal könnyű beszélgetni: nem csak közvetlen és barátságos, hanem az adomázás fűszerével is bőven meghinti elbeszélését. Gyökereit nem tudta, sohasem akarta kitépni: mi mással kezdhetnénk, mint a világháború alatti és utáni évekkel, amikor a fiatal kutató még közvetlenül tudott cselekedni a tudományág itthoni felvirágoztatásáért.

A tihanyi menedékhely

– Rám aztán igazán érvényes a "már gyermekkoromban" szlogenje. Az első lökést nagyapám adta – hét és fél éves voltam –, mikor kezembe nyomta Herman Ottó zamatos magyarságú madaras könyvét. Attól kezdve egyre céltudatosabban törekedtem a madarász pályára. Debrecenben természetrajz–földrajz–kémia szakos tanári diplomát szereztem, majd Budapestre kerültem kísérletügyi tisztviselőnek a Madártani Intézetbe.

A főváros ostroma után a budai elöljáróságon találtam magam, ahol – mondhatni önkinevezéssel – én lettem a kertészeti ügyosztály. Alig akasztottam ki a táblát, máris jöttek a kertészek – mit vessünk? –, s így vetőmagok beszerzéséért futkoshattam. Ugyanakkor két nagy fába vágtam a fejszémet. 1945 áprilisában beadványt küldtem az ideiglenes kormány földművelésügyi miniszteréhez, Veres Péterhez: a földreform soha vissza nem térő alkalmával élve rendeljék a természetvédelmi hivatal hatáskörébe a megvédendő természeti kincseinket. A nemzeti parkok, védett területek létesítését célzó javaslatomra még csak választ sem kaptam.

Annál sikeresebb volt másik kezdeményezésem. Teleki Géza kultuszminiszter és Simon László államtitkár magáévá tette elképzelésemet, hogy a tihanyi Biológiai Intézetet tegyük Noé bárkájává a Budapesten kibombázott szakmai intézmények számára. Ennek nyomán termelésbiológiai munkaközösséget alapíthattunk a tihanyi félsziget kutatására. Itt olyan kollégákkal dolgozhattam együtt, mint a méltán világhírűvé lett Balogh János, Nagy Barnabás, Fábián Gyula, Tóth László és Felföldy Lajos.

Lassú párolgás

– A megrázkódtatások után gyönyörű lehetett a tudomány e menedékhelyén élni és dolgozni. Néhány év múltán mégis külföldre távoztál - mikor és miért?

– Tulajdonképpen nem disszidáltam, hanem lassacskán elpárologtam. Azzal kezdődött, hogy féléves ösztöndíjjal Finnországba, egy svéd nyelvű tanszékre kerültem, ezért svédül tanultam meg. Időközben véglegesen elborult a politikai égbolt, de édesapám súlyos betegsége miatt 1948 decemberében mégis úgy döntöttem, hazajövök jelentéstételre. A nagy távozások évadján megjelenésem úgy megdöbbentette minisztériumi főlötteseimet, hogy meglepetésükben ismét kiküldtek. Mivel a finnországi helyzet is bizonytalan volt, baráti tanácsra útlevelem lejártakor átmentem Svédországba, ahol nyelvtudásom révén újabb ösztöndíj várt.

– Majd egy feleség...

– Akit az ottani hajózási szokásoknak köszönhetek. Svédországba utaztamban beleütköztem a szigorú ültetési rendbe, amelynek értelmében a "maradékot" összecsapták – így kerültem két orosszal és egy bolgárral egy asztalhoz. Tiltakozásomra a visszaúton svédül beszélő hölgyek mellé helyeztek: köztük volt a finnországi svéd Maud Björklund, későbbi feleségem.

– De nem maradtatok Svédországban.

– Az Egyesült Államokban szerettem volna állást találni, amire, hontalan lévén, akkoriban kevés esélyem volt. 1951–ben átkeltünk az óceánon, a könnyebben befogadó Kanadába. Előbb a torontói egyetem vendégelőadója, majd a Halászati Kutató Tanács munkatársa lettem, míg végül a túlpartra, a vancouveri egyetem állattani intézetébe kerültem, ahol 1952–től 1966–ig tanítottam.

Soproniak Vancouverben

– Van ennek az időszaknak egy jelentős epizódja, amely az óhazához fűződik.

– A soproniakra gondolsz? A megtorlástól való félelmében a soproni egyetem erdészeti karának kétszáz diákja és huszonöt tanára átlépte az országhatárt. Kanadai egyetemi főlötteseimtől féléves szabadságot kaptam, hogy a menekültek áttelepítését megszervezzem. A befogadottakból külön kör alakult Vancouverben, ez volt a Hungarian Forestry Facult of British Co-

lumbia. Négy évig tanultak, és többségükből azóta kiváló szakember lett. Tudomást szereztem róla, hogy Sopronban ünnepélyesen visszafogadják őket. Egyébként az ottani szemléletet több érdekes tény is jellemzi. Amikor a helyi protestáns egyház megtudta, hogy a menekültek többsége katolikus, a tiszteletest Bécsbe menesztették, toborozzon kálvinista hallgatókat. Az is sajátos, hogy az első csoport megérkezésekor a hetven új kanadainak örültek, az Egyesült Államokban viszont az volt a szempont, hogy 40 ezer dollár értékű szellemi tőke vándorol be hozzájuk.

– Milyen vérátömlesztést jelentett, hogy általad az európai tudományos gyakorlat költözött át Amerikába?

– Már itthon is érdekelt, hogy a madarak földrajzi elterjedését milyen etológiai tényezők segítik vagy hátráltatják. Így aztán Vancouverben én vezettem be az etológia és az állatföldrajz tanítását, amit később az egyesült államokbeli Sacramentóban is megismételtem. Az volt a feladatom, hogy megismertessem az európai tudományos irányzatokat, és megmutassam: ezek alkalmazásával milyen haladást lehet elérni. Tankönyvet is írtam erről 1969-ben, amely hézagpótló volt új környezetemben. Folyamatos munkám eredményeképpen készült el az észak-amerikai madárhatározóm, amelyből több nyelven 900 ezer példány jelent meg. Kutatóútjaim során új madárfajokra leltem Mexikóban, Hawaiiban, Hondurasban és a Galápagos-szigeteken, valamint új zsákállatokra (Tunicatákra) az antartktikus és az észak-atlanti óceánban.

Hawaii varázsa

– Az amerikai egyetemeken hét évente egy év szabadság jár kutatási célokra. Első ízben 1959-ben utaztam a szigetekre, ahol a honolului egyetemen vendégtanárként gerinces állattant és állatföldrajzot adtam elő. A körülmények kiválóak voltak: heti két napot tanítottam, a többi időben főleg a trópusi madárvilágot fürkésztem. De nem maradtam helyben, mert valósággal beleszerettem Laysanba, egy lakatlan korallszigetbe. Ez az atoll több száz mérföldnyire nyugatra terül el a főszigetektől, már Japán közelében. Valóságos Robinson-sziget, bár azt nem mondhatjuk, hogy a madár sem jár ott, hiszen alacsony bozótját, zsombékjait madarak milliói lakják. Különlegessége továbbá, hogy az albatrosz és a trópusi fóka csak itt található Földünkön. Hét év múlva visszatértem ide egy nagyobb expedícióval.

– Kalandos utazás lehetett...

– Azt meghiszem. A bójákat karbantartó partvédő hajóval közlekedtünk. Más összeköttetés híján rádiótáviratot küldtem feleségem megnyugtatására. Alaposan megnyugtattam: amikor a lexikonban rátalált a "lakatlan sziget" címszóra, azt hitte, hajótörést szenvedtem...

– Hogyan telepedtél le Sacramentóban?

– Szerepe volt benne a véletlennek. (Családi címerünkben is Zrínyi Miklós jelmondata: "Jó szerencse, semmi más" olvasható latinul.) 1964-ben már jártam Los Angelesben, a nyári egyetemen tanítottam. De 1966-os átköltözésemre azután került sor, hogy elődöm hirtelen megbénult. Sacramento egyébként 150 kilométerre fekszik a hegyektől és az óceántól. Sík vidéken, ahol szaharai nyár van, télen viszont esőzéna. Hogy tisztábban lásd a kaliforniai oktatási helyzetet, el kell mondanom: ebben az államban kilenc nagy egyetem van, köztük a UCLA (University of California, Los Angeles) és a Berkeley. A további tizenkilenc kisebb egyetem egyike Sacramento, ahol tanítványaim úgynevezett mesterfokozatot (masters degree) nyerhetnek el vad-, hal- és mikrobiológus diplomát szerezve; ez utóbbiak például szennyvíztelepeken dolgozhatnak. Itt egyébként én vezettem be a természetvédelem oktatását.

A rendszeralkotó

– De nem érted be az elméleti munkálkodással.

– A közép-amerikai Hondurasban vendégtanárkodtam 1971-ben. Tanulmányoztam a La Tigre hegy – a ketzal madár hazájának – faunáját, és a nagy elmaradottságot látva javasoltam, itt létesítsék az első nemzeti parkot, ami egyúttal idegenforgalmi bevételt is hozhat. Ajánlatomat elsőre lesöpörték az asztalról, de két év múltán mégis megvalósították. Tizenöt évvel később a Yucatán-félszigeti Méridában tartott életföldrajzi gyülésen szintén helyi nemzeti park létrehozása mellett kardoskodtam – egyelőre eredmény nélkül.

– Eredményeidet azonban globális méretekben is hasznosítottad.

– Amikor különféle nemzetközi szervezetek (UNESCO, UNEP, IUCN, WWF) világméretű stratégiája kialakult, ezek földrajzi alapjának megteremtését rám bízták. Beadványomban rámutattam, milyen földrajzi egység kedvez bizonyos növény- és állatfajok életének. Nézetem szerint a rendszerezést a vegetációra kell alapozni. Azóta nagyszerűen halad a különféle vegetációk föltérképezése. Földünk életföldrajzi beosztását "Udvardy-rendszer" néven szokás emlegetni. Planétánkat nyolc nagy régióra osztva vizsgáltam, ezen belül két egységet – realm és provincia – tárgyalva. Fontos tényező, hogy rendszerem politikai határokat nem ismer. A legnagyobb, elkülöníthető jellegzetességeket mutató életközösségeket tizenhárom úgynevezett biómára osztottam. Ilyenek az őserdők, a szavannaerdők, a meleg sivatagok, a trópusi füves puszták, a tundrák vagy a nagy tavak biómája. Vancouver például a túlevelű mérsékelt esőerdők övezetébe sorolható.

A természet esélyei

– Már-már kötelező kérdés: milyennek látod környezetünk és a természetvédelem jövőjét?

– A környezetvédelmet illető-

leg nem vagyok optimista, mert önmön csodálatától eltelt társadalomban élünk, amely nehezen vesz tudomást a veszélyekről. Ezért a legtöbb az oktatáson múlik – de ne önmagunkat, hanem a tömeget oktassuk a helyes magatartásra!

A természetvédelemről tudni kell, hogy az bizony pénzbe kerül. Mindezek folytán mindenütt számíthatunk a nagyipar tiltakozására. A politikusokat pedig csak a közvélemény, a nép megmozdulása szoríthatja a helyes cselekvésre. Amikor 1970-ben Bonnban vendégtanárkodtam, lakóhelyemen, Bad Godesbergben három gigászi kémény ontotta a füstöt az orrom alá. Miképp tűrhetnek meg ekkora légszennyezést? – tettem föl a kérdést, amit nyilván mások is megismételtek, mert Németországban ez a nemtörődömség azóta megszűnt.

– Életpályád ismeretében óhatatlanul felötlik bennem: hány nyelven gondolkodol tulajdonképpen?

– Mici névre hallgató vizslám esti sétáltatása közben magyarul; még a régi nótákat is dúdolgatni szoktam. A családi ügyeket svédül tárgyaljuk meg, a tudományt pedig angolul művelem. Anyanyelvem gyakorlását megkönnyíti, hogy főmunkatársa vagyok a Los Angelesben megjelenő Amerikai Magyar Hírlapnak, s persze a Természetbúvár számára küldött cikkeimet is magyarul fogalmazom.

– S ami talán a legárulkodóbb: milyen nyelven álmodol?

– Több nyelven. A keveredést egy különös álmom is tanúsítja. Állok a körúton a zsúfolt 6-os villamoson, nincs nálam magyar pénz, s én egy tíz centes segítségével próbálok jegyet váltani... Talán ez az álom is bizonyítja, hogy minden életkanyar ellenére magyar vagyok elsősorban.

Lehotay-Horváth György

SOPRONI PIKNIK – 1992 szeptember 13

Koraőszi napsugár cirógatta a Maple Ridge felé döcögő járműveket. Különösen azokat amelyek hajdani soproni főiskolásokat vittek Szászék, Pista és Julika vendégszerető portája felé az immár erősen hagyományos soproni piknikre. Szegényebb lenne életünk ha nem kerülne rá sor.

Nem is tudom mióta de ugy tünik mindig Szászék vendégei voltunk.

Egy nagy család emlékező tagjai akik ifjuságunk mozgalmas együtt töltött évei után örömmel jövünk össze találkozni, megbeszélni soronlévő soproni ügyeinket és természetesen Julika kertjéből került, testet-lelket tápláló zöldséglevesét miután Pista házigazdánk kizárólag egészségfenntartó kisüstijével kocintottunk.

Az amerikai világnak van egy kedves ünnepe a "Thanksgiving Day" – Hálaadás Napja. Eredete a nélkülözésekkel teli pioneer időkből származik.

Nekem egyre kedvesebb ez a gondolat ahogy az évgyürüim szaporodnak.

Ugy érzem, magamnak igy tartom, ez az őszidőben tartott soproni találkozó amelyet mindig a derü és örvendezés egymásnak jó érzése hat át egy ki nem mondott "Soproni Thanksgiving".

Julikám, Pistám Isten tartsa meg sokástokat!

Takács József

BARÁTI ÖSSZEJÖVETEL - OKTOBER 1991.
George Kondor

A Világkereskedelmi Központok Szövetsége (World Trade Centres Association) Budapesten tartotta a 22-ik évi közgyülését 1991 október 5 és 10 között. Alkalmam volt vállalatunkat Industrial Forestry Service Ltd.-t képviselni ezen az összejövetelen.

Az utazásom egyik fócélja az volt hogy megtudakoljam lenne-e valamilyen megfelelő alkalom erdészeti szaktanácsadási együttműködésre valamelyik magyar vállalattal, közülettel vagy konzultánssal.

Ugy gondoltuk hogy például fotogrammetrikus digitális térképkészitésre, térinformatikai rendszerek (Geographic Information Systems - G.I.S.) felállitására és működtetésére, konténeres csemetenevelési technológiák átadására stb. igencsak szüksége lenne a magyar erdészetnek. Amint később kitudódott, jól gondolkoztunk,nagy lenne a kereslet ezekre a szolgáltatásokra, ha lenne rá megfelelő pénzkeret. Az pedig ma még sajnos nincs és egyenlőre a megszokott formában, a fejlettebb technológiák mellőzésével folyik majd továbbra is a munka.

Volt szerencsém több vezető állású személlyel tárgyalni a magyar gazdasági helyzetről általában és a magyar erdőgazdaságról, erdészeti oktatásról és egyéb kapcsolódó területekről (környezetvédelem stb.) részletesen is. Volt egy jó adag optimizmus és önbizalom a vélemények egy részében, de a többség úgy gondolta hogy még nagyon soká lesz arra elég pénz hogy az erdőkre költeni tudjon a magyar társadalom. Előbb enni kell, azután lakni, majd a közlekedést kell korszerüsiteni, a munkanélküliséget megoldani, a környezetvédelmet előmozditani, stb. stb. Mindez persze igy igaz is, csak a gyakorlatban a gondok jó részét lényegesen csökkenteni lehetne - nem is túl drágán -éppen az erdészet fellenditésével. (Erre a lengyelek úgy látszik már rájöttek, mert a közelmultban kezdtek tárgyalásokat a Világ Bankkal egy 100 millió dolláros kölcsön folyósitására, ami a lengyel erdőgazdálkodás korszerüsitését szolgálná).

Pestre utazásom előtt kapcsolatba léptem öt - hat volt évfolyamtársammal (volt negyédevesek), találkozásra kérve fel őket, ha lenne rá idejük és alkalmuk. Örömmel fogadtam hogy nem csak beleegyeztek a találkozásba de rendeztek egy külön társas összejövetelt a Pápa melletti Huszárokelőpusztán egy vadászházban, ahol végül is a következő tizenhárom volt soproni diák jelent meg:

BALSAY LACI - A Honvédelmi Minisztériumban dolgozik, a honvédségi erdőket kezeli. Budán lakik.

BÁTOR ALI és MÁRTA (RÉVÉSZ) - Mindketten nyugdijasok, Egerben laknak. Ali egy faipari üzemnek volt a vezetője.

FELEKI ÁRPÁD (KAMIL) - Nyugdijas, Budán lakik, Balsay Lacihoz közel, akihez gyakran ellátogat. No nem azért mert a Laci felesége nagyon csinos, hanem mert összejönnek egy - egy tarokk partira.

GRÁTZER MIKLÓS (KULACS) - Vendégprofesszor Sopronban,környezetvédelmi ismereteket ad elő. Vele ketten képviseltük Prince George -ot, ugyanis Kulacs dolgozott itt is valamikor nagyon régen.

HEGYI BANDI - A Pápai Erdészet Igazgatója és az összejövetelünk fő-fő-házigazdája. Felesége, Évi gyógyszerész.

ILLYÉS BÉNI - Az Erdészeti Tudományos Intézet (ERTI) soproni kirendeltségének az igazgatója. Béni volt az összejövetel főrendezője. Köszönet érte.

KONDOR GYURKA - Prince George-i lakós.

NAGY LACI - Nagykanizsán a Déldunántúli Erdőgazdaság Vezérigazgató-helyettese. Az összejövetel egyik fő-köszöntőbeszéd mondója volt. Hegyi Bandi meg is jegyezte hogy: " Na, nem taggyülésen vagyunk ám ! ".

PAPP GYUSZI - Keszthelyen a Balatonfelvidéki Erdőgazdaságnál dolgozik. Éppen a szemével volt valami kissebb operációja de eljött az összejövetelre.

WEIBL ELEMÉR - Erdészeti Igazgató Ugodon. Ő ugyan nem egyike a volt évfolyamtársainknak, de ő a vadászház háziura, ő gondoskodott a finomnál finomabb ételekről és italokról, valamint a másnap tartott tanulmányi kirándulás részleteiről.

ZÁDOR OSZI - Erdészeti Igazgató Bajnán. Néhány éve már a Bedő Albert dij tulajdonosa.

ZSIGMOND KATA (REMÉNYFI LÁSZLÓNÉ) - Nyugdijas. 1991 - ben kapta meg ő is a Bedő Albert dijat.

Még előtte való héten látogatott meg Pesten a **NAGY PISTA** Székesfehérvárról.

Az összejövetel a régmult időket felidéző, meleg, baráti hangulatban zajlott. Sorban beszámoltunk röviden hogy ki-ki miket csinált az elmult 35 évben. Kulaccsal ketten megpróbáltuk nagy vonalakban vázolni az itteniekről általunk tudott dolgokat is. A régi diák évek csinjai, a katona hónapok keservei sorra felszinre kerültek és jó hangulat uralkodott jócskan éjfél utánig. A diák nóták énekléséhez természetesen szükség volt a torkok bőséges öblögetésére is.

Másnap délelőtt egy tanulmányi kiránduláson gyönyörű bükkösöket és tölgyeseket láttunk, ahogy végigmentünk - jó tekergős utakon - a Bakony rengetegein. Egy igazi nagy élmény volt. Bakonybél előtt egy - két kilométerre megtekintettünk egy nagyon kedvesnek kinéző üdülőt - Odvaskő - ahol turistáknak is adnak ki bérbe szobát. Ideális helynek néz ki, főleg természetszeretők számára (who want to get away from it all), és nagyon jutányosnak hangzottak az árak.

Még aznap délután nekem mennem kellett tovább mert Szombathelyen a FALCO - ban (egy nagy méretű faipari kombinát) volt találkozóm megbeszélve. Az utánna következő nap délelőttjét Sopronban töltöttem. Ott Illyés Béni kalauzolásával ellátogattam az egyetemre, megnéztem az ERTI irodáit, majd a Tanulmányi Állami Erdőgazdaság fürészüzemét látogattuk meg. Utánna pedig végigvezettünk az egyetemtől a volt Dimitrov tér 2-ig, a volt kollégiumig.

Az utazásom további részleteiről bárkivel szivesen elbeszélgetek ha valakit egy - egy dolog bővebben, részletesebben érdekel. A fent leirt esemenyekről összeállitottam egy videót is, ami gondolom főleg a volt negyedévesek számára lesz majd leginkább érdekes. A video már közkézen forog.

Az összejövetelen született egy döntés miszerint 1993 augusztusában jó lenne Magyarországon egy össz-évfolyam találkozót rendezni. (Az otthoniak 58-ban végeztek igy nekik ez lenne a 35 éves találkozójuk). 35 év hosszú idö. Volt diáktársaink legtöbbjével ez idö alatt nem találkoztunk. Most itt van egy kinálkozó jó alkalom a találkozásra. Ahányan csak tehetjük, látogassuk meg tehát 1993 nyarán volt diáktársainkat.

Remélem sikeres lesz a találkozó.

Ü D V A Z E R D É S Z N E K !

Már a Balekok is Nyugdijasok!

Olvastam az utobbi Kapocsban nyugdijas firmákról. Erröl jutott eszembe, hogy mivel én már több mint öt éve nyugdijban vagyok, itt az ideje, hogy köztudomásra hozzam ezt a tényt. Én 1961 májusában – a diploma megszerzése után azonnal – eltüntem Vancouverból. Newfoundlandban kaptam állást, a 4-H Clubnál, ahol 9 nehezen megközelithetö tengerparti halászfaluban több mint négyszáz 10-19 éves gyereket és hatvan felnöttet kellett megtanitani, hogy gyüléseiket az angol parlamenti szabályok szerint vezessék le, és hogy felkészüljenek szakmákra és vezetöi poziciókra. Ezt az állást azért kaptam meg, mert erdészeti szakkörök is müködtek a 4-H Clubbon bellül. Két éves szerzödésem lejárta után a Newfoundlandi parkokhoz kerültem. 1965-ben a federális kormánynak lettem kölcsön adva, és ez idö alatt jelent meg a második publikációm: "Explanation of Symbols used in Newfoundland Recreational Land Capability Mapping". Állitólag a világon ez volt az elsö ilyen publikáció ami fényképekkel mutatta be a földterület fölhasználhatósági feltérképezését. Ezenkivül több mint 300 fényképem jelent meg könyvekben, folyoiratokban és brossurákban.

Hogy a parkoknál mit csináltam, arról szóljon Don Hustings, Director of Parks, 1990 ben a Federal Provincial Parks Council Newfoundlandban tartott kongresszusán a *merit award* átadásakor elhangzott beszédje.

GEORGE DRASKOY - MERIT AWARD

BORN AND EDUCATED IN HUNGARY, GEORGE DRASKOY WENT ON TO RECEIVE A BACHELOR OF SCIENCE IN FORESTRY FROM THE UNIVERSITY OF BRITISH COLUMBIA AND A MASTERS FROM THE UNIVERSITY OF NEW BRUNSWICK ON THE "RECREATIONAL USE OF FOREST LANDS." GEORGE BEGAN WORKING WITH PARKS DIVISION IN 1963, STARTING AS A PARK PLANNER. HE WAS THE FIRST PLANNER AND THE FIRST PERSON WITH A "PROFESSIONAL BACKGROUND" TO BE HIRED IN THE DIVISION.

IN 1965 GEORGE WAS SECONDED TO A POSITION WITH THE RECREATION LAND CAPABILITY PROGRAM AND BEGAN THE EXHAUSTIVE RECREATION CAPABILITY STUDIES FOR THE PROVINCE.

IN 1967 HE ENTERED THE POSITION OF CHIEF OF PARK INTERPRETATION, PARKS DIVISION. FOR OVER 20 YEARS, GEORGE WORKED TO MAKE THE SECTION GROW, IMPLEMENTING MANY OF THE PROGRAMS STILL RUNNING TODAY. TO HIS CREDIT ARE A NUMBER OF PROJECTS, INCLUDING ONE OF THE MOST SUCCESSFUL INTERPRETATIVE COMPLEXES IN THE PROVINCE, THE LOGGING MUSEUM AT BEOTHUCK OUTDOOR RECREATION PARK. THE WHALE BONE EXHIBIT AT RIVER OF PONDS WAS ANOTHER OF HIS EXCEPTIONAL DISPLAYS. GEORGE ALSO PLANNED SEVERAL TRAILS AND DESIGNED AND ARRANGED SEVERAL NEW AMPHITHEATRES. A VARIETY OF OUR CURRENT INTERPRETATIVE PROGRAMS WERE HIS BRAINCHILD, TOGETHER WITH A SPECIALIZED INTERPRETER'S TRAINING COURSE AND SEVERAL OF PARK'S INTERPRETATIVE PUBLICATIONS.

GEORGE IS ONE OF THE FEW FORTUNATE PEOPLE WHO HAVE BEEN VERY MUCH INVOLVED IN THE GROWTH AND DEVELOPMENT OF THE PROVINCIAL PARKS SYSTEM. IN HIS YEARS WITH THE DIVISION HE HAS HAD THE PLEASURABLE OPPORTUNITY OF VISITING MOST OF THESE PARKS. HE HAS VISITED ALL AREAS OF THE PROVINCE AND WAS FORTUNATE ENOUGH TO HAVE PHOTOGRAPHED THE BEST OF OUR NATURAL RESOURCES.

AS A NOTED PHOTOGRAPHER, GEORGE HAS PROVIDED PARKS DIVISION WITH AN EXTENSIVE LIBRARY OF SLIDES THAT ARE CONTINUALLY USED TO PROMOTE THE PARKS SYSTEM. HE WAS DEVOTED TO PROVINCIAL PARKS AND TO INTERPRETATION AND STILL CONTINUES TO BE A CHAMPION OF NEWFOUNDLAND'S NATURAL AND CULTURAL HISTORY.

MOST IMPORTANT OF ALL, GEORGE LAID THE CORNERSTONES FOR THE EDUCATION ROLE OF PARKS WITHIN THE PARK INTERPRETATION SECTION. IT GREW FROM NOTHING IN 1964 TO ONE OF THE THREE MAIN SECTIONS OF THE DIVISION TODAY.

AS A RESULT OF GEORGE'S DEDICATION FOR INTERPRETATION AND PARKS, THE DIVISION CAN BOAST OF 20 NATURAL HISTORY PUBLICATIONS AND OVER 100 EXHIBITS.

GEORGE, YOU CAN BE PROUD OF THESE ACHIEVEMENTS. ESPECIALLY KNOWING THAT SO MANY OTHERS WILL BENEFIT FROM THEM. BECAUSE OF YOUR DEDICATED EFFORTS WITH INTERPRETATION, THE VALUE AND NEED OF PARKS AND RESOURCE CONSERVATION IS NOW ON THE MINDS OF OUR PARK VISITORS - TWENTY-FIVE YEARS AGO IT CERTAINLY WAS NOT.

FOR THESE REASONS GEORGE DRASKOY WAS SELECTED TO RECEIVE THE FPPC MERIT AWARD JULY 1990.

DONALD G. HUSTINS
CHAIRMAN
FPPC 1990

Mig a parkoknál dolgoztam, több nemzetközi konferencián tartottam elöadást.

1987 nyugdijba mentem, és 1989-ben, – megunván az örökös hólapátolást – visszaköltöztem Vancouverba. Itt nemsokára az MDF baráti körének elnöke lettem, majd 1991 szeptemberében József Árpád kir. herceg a Vitézek Fökapitánya kinevezett a British Columbiai Vitézek Hadnagyává.

Vancouver a tanulási lehetöségek hazája, s nyugdijas idömet computer és más kurzusokkal töltöm el. Megszereztem az advanced desktop publishing certificatot. Azonkivül elsajátitottam az ösi japán - *Reiki* - természet gyógyászatot is mióta nyugdijban vagyok.

Nyugdijasnak lenni nagyszerü dolog. Hétfön reggel olyan jó érzés, hogy nem kell munkába menni, és a politikusok szeszélyei szerint ugrálni.

vitéz Draskóy György
(balek)

The Sopron Foresters

For 200 years the Institution at Selmecbanya had graduated students but the Trianon Peace Treaty of 1918 drastically amended the Hungarian borders and Selmec became part of Czechoslovakia. The Selmecbanya University of Forestry and Mining was forced to relocate to Sopron within the new borders of Hungary.

Some 38 years later 220 Sopron forestry students fled over the Austro-Hungarian border after the Russians militarily quashed the Anti-Soviet protests by the Hungarian people in late 1956. They were relocated on the shores of Lake Wolfgang about 10 kms from their professors and families. While the group awaited word of their fate they resumed classes as best they could under the make-shift conditions. By late November of 1956 the decision was made to find a country willing to take the entire forestry faculty of students, professors and their families, a group totalling 300.

Application was made to 20 nations in Europe and North America. Rejections flowed in; some countries were willing to accept the Sopron Foresters but could not guarantee any financial support or jobs after graduation. Hope came in the form of a British social worker and a former Hungarian minister, now a refugee worker in Austria. These two people brought the plight of the Sopron Foresters to the Under-Secretary in the Canadian Embassy in Vienna, whose initial reaction was one of surprise then doubt. However, Jack Pickersgill, the Minister of Immigration, gave the Canadian Government's approval within 24 hours. The Faculty of Forestry at the University of British Columbia had offered to adopt Sopron University's Faculty of Forestry Engineering en masse and guarantee its maintenance for 5 years allowing all the current students to graduate. Financing was to be provided through the generosity of the Powell River Pulp and Paper Company in Vancouver, owned by two Americans, Joe and Harold Foley.

Under the leadership of Dean Kalman Roller and several professors the Sopron group left Europe en route to British Columbia via New Brunswick. Four weeks were spent at Abbotsford air base and then the Hungarians, numbering 289, were moved to the camp at Powell River which became their home for 7 months until mid-September 1957. The group was a cohesive force in Powell River where they were isolated from the outside world. But the move to Vancouver for the start of U.B.C.'s academic year marked the end of Sopron's existence as an organized group - the big city meant that everyone was on his own. Norman MacKenzie later said of these U.B.C. families, "They left behind them; homes and friends, goods and possessions, hopes and dreams, but each was willing to exchange what comfort and security he would know under a totalitarian system for an unknown and uncertain future in a land of freedom."

At the time the Sopron Division joined U.B.C. in September 1957 the Chancellor of UBC was Sherman Lett, the President Dr. Norman MacKenzie, the Dean of Forestry Dr. George S. Allen and the Minister of Education The Honourable Leslie R. Peterson.

It was on this very site, in old army huts, that the Sopron Division of the Faculty of Forestry from Sopron University began its teaching life in Canada. From September 1957 to May 1961 classes were taught in the old buildings that stood on this site. We have chosen to honour those brave freedom fighters who came to U.B.C. unable to speak English and thousands of miles from their homeland. They settled here bringing their wealth of forestry knowledge and their cultural heritage to enrich our community for which we are grateful.

The Plane tree planted on December 14th 1991 by Professor Lajos Witt and Mrs. Peter Csiszar (nee Anna Lesko) was donated by Dr. Oscar Sziklai. It is the progeny of the parent tree on the Greek island of Kos where Hippocrates, the father of medicine, taught 2400 years ago. The tree is a living memorial to the Sopron Foresters and is symbolic of the academic spirit that continues to flourish and grow at U.B.C.

David W. Strangway, President

Leslie R. Peterson, Chancellor

December 14, 1991

A Sopron Házban kiállított emléktábla javított és végleges szövege (lásd a Kapocs utolsó számát).

1992 szept. 15.

KANADÁBAN ÉS AMERIKÁBAN ÉLÖ ERDÖMÉRNÖK BARÁTAIMNAK....

Ez év nyarán egy teljes hónapot töltöttem Sopronban rokoni látogatáson. Ezen idö alatt volt alkalmam Egyetemünk botanikus kertjében szèjjelnézni és élvezni a szèp és egészséges exotákat, melyek sokat nöttek az elmult 35 év alatt, mióta azokat utoljára láttam. Elszomoritott azonban a kertnek, neves elödeink mellszobrainak és az 'ÖRTÜZEK' obeliszknek elhanyagolt állapota. Grátzer Miklós javaslatára, Dr. Rácz Józsefné, Ildikóhoz, az Erdészeti Múzeum igazgatójához fordultam tanácsért, hogy mit tehetnénk a botanikus kert érdekében. Ildikó javaslatát mellékelem. A javaslatból olvasható, hogy az elhanyagoltság oka elsösorban a pénzhiány. A kert fenntartására fordítható kiadásokra az egyetem költségvetésében nincs elöirányzat, amire ezidöszerint nincs is kilátás. Más forrásokból nyert értesüléseim azt jelzték, hogy az Egyetem nehéz pénzügyi problémákkal küzd és még az is gondot okoz, hogy az oktatás rendszeres folyamatosságát biztosítsák, - nem is szólva az oktatás érdekében végzendö kutatásokról.

Fent leírt tapasztalataim késztetnek arra, hogy felvessem a segítés lehetöségét azok felé, akik a SOPRON DIVISIO tagjai voltak és akikröl tudom az ALMA MÁTERHEZ való ragaszkodás a Selmec - Sopron - i hagyományok tiszteletére és megörzésére alapozott. Segítenünk kell a Muzeum vezetöségének, aminek a feladatköre be tartozik a hagyományok és az azokkal kapcsolatos történelmi maradványok fenntartása a jövö magyar erdömérnökök számára. A hagyományok ápolásába tartozik a kitelepült volt Sopron Divisio emlékének hüséges fenntartása is. Kölcsönös kötelezettsége ez ugy az otthon maradottaknak, mint nekünk, akik a nyugati féltekén alapoztuk meg életünk jövöjét.

A felujítási, illetöleg a fenntartási terv kivitelezésére becslésem szerint egy ötezer (5 000.00) dolláros alapitványt kellene létesíteni. A leglényegesebb kérdés - honnan szerezzük meg a pénzt egy ilyen alapítvány létesítésére ?????

1. Egyének hozzájárulásából. Egy jól szerkesztett körlevélben kellene tagságunkat ismertetni a problémával és felkérni önzetlen segitségüket, alátámasztva a kérés fontosságát és a segítés szükségességét.

2. A kiadott SOPRON CHRONICLE könyvalap fennmaradó összegéböl. A magyar változat elsö részét kiegészítettem és átdolgoztam és azt "35 ÉVVEL KÉSÖBB" cím alatt fogom kiadni. A kézirat az OEE szerkesztöségénél van, aminek várom a döntését a kiadás elfogadására. Ha az OEE nem vállalja, úgy a listámon levö más kiadóval fogok tárgyalni. A S. Ch. angol könyvekböl, még mintegy 200 van nálam, amit $ 20.00 ért + póstaköltség hajlandó vagyok bárkinek eladni. A Rákoczi Fund. tól kapott csekély összeget a könyvek eladásából a magyar változat kiadására tartom külön betéti számon.

3. Személyi ismeretség, illetöleg kapcsolat útján felkért jótevök hozzájárulásából, ugyszintén magyar és kanadai társadalmi szervezetektöl. Az adományozók elismerését emlék táblával örökitené meg a Muzeum vezetösége a botanikus kert megfelelö helyén.

Az alapitvány létesítések korát éljük. Mindenütt és mindenre gyüjtenek itt Kanadában, aminek egy jó része az adminisztrációra megy. Adományainkat nemzetközi és kanadai intézmények támogatására használják, amikhez sokszor semmi közünk nincsen. Miért nem segítjük inkább hazánk intézményeit, melyek nemzeti, természeti és történelmi értékeink visszaállítását szolgálják pénzünk otthoni felhasználásával. Ugy érzem, számunkra soproniakra, kötelezettség hárul otthon befektetett adományainkkal ALMA MATERÜNK régi hírnevének felvirágoztatására.

Ildikó javaslatában pontosan meghatározta az alapitvány összegszerüségét, annak kezelését és a munkálatokat, amik az alapitványból lennének fedezve. Levelének pontokba szedett sorrendje egyben a munkálatok elvégzésének fontossági sorrendjét is feltünteti. Legfontosabb lenne az 'ÖRTÜZEK' obeliszknek és környezetének teljes felújítása és az oszlop tetején elhelyezett bányász lámpa meggyujtása minden év október 23.-ától halottak napjáig. Az obeliszk mellett egy emléktábla jelezné, hogy a felujitást és a bányászlámpa évenkénti lángolását a Vancouverben végzett erdömérnökök közös adománya tette lehetövé az OKTÓBERI FORRADALOMBAN ÉS AZ 1919 ÉVI ÁGFALVI HARCOKBAN ELHUNYT HÖSÖK EMLÉKÉRE.

Az alapítvány összegének kezelését a Muzeum igazgatósága végezné, függetlenül az Egyetem pénzügyi osztályától*. A Muzeum igazgatója tartozna beszámolni az elöirányozott munkálatokról és a tervezett költségekről egy szükebb körü bizottságnak itt Kanadában, akiket a kollégák közül kellene megválasztani.

Fentebb leirt ajánlásomat alaposan megfontoltam, mielött azt leírtam. Kérem válaszotokat és ötleteiteket a megvalósítás lehetöségére. Tanácsok kérése és vélemény nyilvánitás a körülöttetek lévö kollégáktól nagyon fontos volna.

Amig éveim, vagy napjaim tartanak és erömböl telik, teljes odaadással segítem további munkátokat.

Jó Szerencsét, Üdv az Erdésznek,

Roller Kálmán

* Az Őrtüzek Alapitvány-hoz a következöképen lehet hozzájárulni: a felajánlott összeget MONEY ORDEREN kell elküldeni Rácz Ildikó cimére (Király Jenő-út 2, Sopron, H9400) a B066817 deviza szám feltüntetésével.

A SZERKESZTŐ BIZOTTSÁG JAVASLATA Dr. ROLLER KÁLMÁN SZEPT. 15.-én KÖZRE ADOTT LEVELÉRE.

A SZ.B. örömmel veszi tudomásul mindazokat a javaslatokat, amelyek ALMA MATER-unkat segitik és hirnevét emelik. Ezért kezdeményeztük a már többször emlitett Ösztöndij Alap megteremtését is. Úgy érezzük, hogy a magyar erdőmérnök képzést mielőbb úgy segithetnénk, ha lehetőséget teremtenénk arra, hogy fiatal erdészek nemzetközi ismereteket szerezhetnek külföldi egyetemeken és ezt a tudást a magyar erdőkben hasznosithatják. Ezzel ellensúlyoznánk a kommunista diktatúra 45 éves fogyatékosságát.

Az Ösztöndij Alap gondolatát a vancouveri és a soproni Egyetem Vezetősége már támogatja.

A Kapocs szerkesztő bizottsága azt javasolja, hogy jelenleg az Ösztöndij Alap megteremtése a legfontosabb feladatunk. Ezért kérjük mindenegyes kollégánkat, hogy mégegyszer fontolja meg az Ösztöndij Alap fontosságát és küldje el adományát erre az alapra.

Időközben a Dekán Úr javaslatait a soproni Egyetem Vezetőségével lenne ajánlatos megtárgyalni.

JELENTÉS AZ ÖSZTÖNDIJ ALAPRÓL

Az Ösztöndij Alapra eddig $ 26,682.54 érkezett be; 82 Kollégától. Az ösztöndijra irányzott gyüjtési időt a British Columbia Egyetem ösztödij hivatala meghosszabbitotta 1993 március 31.-ig. Értesülésünk szerint az Egyetem vezetősége az addig befolyt összeget megduplázná.

A Sopron Chronicle Vancouverben kezelt 487 példányának jövedelméből az Egyesületünk $ 2886.92 felajánlott az Ösztöndij Alapra.

A Torontoban kezelt 530 példány eladásából származó összeg lényegesen megemelné az Ösztöndij Alapot.

Ezért kérjük Dr. Roller Kálmán Dekán Urat, hogy a Sopron Chronicle eladásából befolyt összegről egy elszámolást szivesked jék számunkra elküldeni. Az el nem adott példányokat szivesked jék Vancouverbe küldeni, hogy azok eladásából az ösztöndij Alapot tovább támogathassuk.

KÜLFÖLDÖN ÉLŐ R.K. MAGYAROK PÜSPÖKÉNEK 5. LEVELE A HIVEKHEZ

/ folytatás /

Ezek a sors-problémák minket, külföldi magyarokat is mélyen érintenek. Nekünk is osztoznunk kell otthoni testvéreink nehézségeiben. Bizonyos mértékben ugyanazok a nehézségek megmutatkoznak idekint is a magyarság körében. Önzők vagyunk, csak a magunk javát keressük; türelmetlenek vagyunk, vádaskodunk, viszálykodunk, széthúzunk, ahelyett, hogy összefognánk és közösen próbálnánk keresztény és magyar értékeinket körülményeink között megvalósítani. Szeretünk idekint is egyesületesdit játszani, nagyokat szónokolni, másokat okolni a bajokért; mindenki vezető pozíciót szeretne, és alig akad, aki csendesen dolgozni és szolgálni akarná a közös ügyet. Gyorsan megharagszunk, ha nem fogadják el rögtön, amit én akarok; nemcsak hátat fordítok, hanem még támadom is azokat, akik valamit tenni akarnak. Mi magyarok valahogy nem tanultuk még meg, hogyan kell együtt dolgozni (team-work) egy cél érdekében.

Minden magyar testvéremnek szívből kívánom azt az örömet és békét, melyet egyedül a mi Urunk Jézus Krisztus tud megadni nekünk.

+ Miklósházy Attila, sj
a külföldi r.k. magyarok püspöke

Palkovics János
ösztöndíj alap felelôs
UBC Sopron Alumni Education Fund

Tisztelt Palkovics Ur!

Somogyi Zoltán magyar erdômérnök vagyok ('83-ban végeztem Sopronban), jelenleg egy ún. post doctoral fellowship keretében tartózkodom Edmontonban. Az utóbbi két hétben Brit Columbiában túráztam, és ott, magyar erdészektôl hallottam a "UBC Sopron Alumni Education Fund"-ról. Az egész magyar erdésztársadalom nevében köszönöm, hogy a kanadai magyarok áldoznak a magyarországi erdészet felvirágoztatásáért. Tekintettel arra, hogy én bizonyos értelemben szerencsésnek mondhatom magamat, hogy ide kijutottam, kötelességemnek érzem, hogy én is hozzájáruljak a Fund mûködéséhez és sikeréhez. Kozák Tóni bátyámmal beszélgetve úgy tûnik, hogy nincs akadálya a csatlakozásnak, ezért mellékelek egy csekket 200 kanadai dollárról, amit a Fund javára felajánlok ösztöndíjamból.

Egyben szeretném megragadni az alkalmat arra is, hogy javasoljak néhány dolgot a Fund-dal kapcsolatban. Nagyon szerencsésnek tartom, hogy az ösztöndíj odaítélésének feltétele az, hogy a hallgatónak a végzés után minimum 3 évet Magyarországon kell dolgoznia. Én javaslom azt is, hogy inkább több hallgató jusson ki 1-2 évre, mint kevés hosszabb idôre. A kijelölés módját, hogy ti. itt történik a választás, én is helyeslem. Mindenképpen fontosnak tartom azt, hogy kizárólag a teljesítmény számítson, s ne az, kinek ki az apja vagy hogy ki melyik politikai pártnak húzza a szekerét. Én kb. 9 évi próbálkozás után (sajnos, tanulás szempontjából elég késôn) jutottam ki, mert csak saját eredményeimre támaszkodhattam.

Én ugyan nem vagyok jelenleg a soproni Egyetem alkalmazottja (az Erdészeti Tudományos Intézetben dolgozom), de viszonylag jó a kapcsolatom az Egyetemmel. Ezért is, meg azért is, mert a Fund mûködését fontosnak tartom, szívesen vállalok ügyintézést vagy egyéb feladatot a Fund otthoni ügyeinek intézésére, ha erre szükség van. Azt is vállalom, hogy lépéseket kezdeményezek az egyetemen arra, hogy az ösztöndíj nyilvános legyen, és mindenki jó elôre tudjon róla, hogy milyen feltételeknek (pl. angol nyelvtudás) kell megfelelnie.

A csekkel kapcsolatban egy kérésem van. Én kb. augusztus elején meg szeretném szüntetni a számlámat, mert hazautazom. Remélem, addig a csekket be tudja váltani. Ha nem, vagy egyéb problémája, kérdése van, kérem, hívjon fel: (403) 435-7337 (munkahely), (403) 434-3150 (otthon). Címem: A108 12015-25 Ave., Edmonton, Alberta, T6J 4G6; ill. otthon: H-1035 Budapest, Vörösvári u. 21. V. 15.

Tisztelettel:

Somogyi Zoltán

Edmonton, 1992. július 13.

Somogyi Zoltán

THE UNIVERSITY OF BRITISH COLUMBIA

33

6328 Memorial Road
Vancouver, B.C. Canada V6T 283

Telephone (604) 228 2121
Fax (604) 228-3134

David W. Strangway
President

August 7, 1992

Mr. Gyula Gulyas
Ond-Vezer Ut 21 IV/19
Budapest 1144
Hungary

Dear Mr. Gulyas:

This is to confirm that you will receive $14,500 per year of residence (renewable once) during your enrollment as a graduate student in the Faculty of Graduate Studies, The University of British Columbia.

Yours sincerely,

David W. Strangway

DWS:emo

P.S. The above name is equivalent to the NSERC Award to "Graduate Students", p. 65, Awards Guide, September 1991, Paragraph 206.

ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET

Ungarischer Forstverein
Association Forestiere Hongroise
Hungarian Forestry Association

Tisztelt KAPOCS Szerkesztőség,
Kedves Barátaink!

Az 1862-ben alapított ERDÉSZETI LAPOK szerkesztősége kéréssel fordul Hozzátok. Mindenekelőtt sajnálattal kell bevallanunk, hogy lapotokat csak hírből ismerjük, s úgy is csak felületesen. Osztjuk a szándékot, hogy összetartson Benneteket, hogy hírt hozzon, s vigyen az olvasónak Rólatok, a Veletek történtekről, hogy a harminchat éve kényszerűségből kigyulladt láng tovább lobogjon, vagy ha már nem lánggal ég, a parázs melegítse minél tovább közösségetek szívét.

A magyarországi politikai átalakulás, és változások belső nagy hullámveréseinek csillapodása után éppen itt az ideje, hogy hírt adjunk határainkon kívül élő honfitársaink, kollégáink szakmai munkájáról. Újabb kapcsot szeretnénk, mely nem indulatokat kavar, hanem békít, összehoz, barátságot épít.

Kérjük mindazokat, akik e kérést olvassák, és szándékainkban nem találnak kivetnivalót, hogy írjanak az ERDÉSZETI LAPOK szerkesztőségének /H-1027. Budapest, Fő utca. 68./ mindarról, ami megítélésetek szerint érdeklődésre tarthat számot. Oldjátok hosszú elszigetelődésünket, főleg szakmai tapasztalataitokat osszátok meg az Országos Erdészeti Egyesület ötezres olvasótáborával.

Azzal a reménnyel, hogy a szándékaink megértésre találnak, sok szeretettel köszönti a KAPOCS valamennyi olvasóját

PAPAI GÁBOR
az Erdészeti Lapok főszerkesztője

Budapest, 1992. szeptember 1.

1027 BUDAPEST, II. Fő utca 68.
Tel.:/Int+36/1-201- 6293
Telex:/61/22 4343
H-1371 Budapest 5. Pf. 433
Fax:/36 1/156-1215

TORONTOI CSOPORTUNK JELENTÉSE

Kenediné, Király Ilona (Tuki)

A Torontóban élö csoportunk jelenti, hogy az idén itt is megünnepeltük Kanadába érkezésünk 35. évfordulóját. Június 13 - án több mint negyvenen jöttünk össze egy vendéglöben baráti vacsorára, ahol jó hangulatban, egy - két rövid beszéd, megemlékezés és vers olvasás keretén belül tartottuk meg a találkozót.

Másnap, vasárnap a szokásos soproni piknikkel egybekötve folytattuk. Hetvenegy személy vett részt, mert bizony most már nemcsak gyerekeket de egyre többen unokákat is hoznak magukkal. A helyszín a Kenedi farm volt, tábori misét Fülöp Atya (volt geofizikus) mondott. A müsor bogrács - gulyás föz és, tarokk, röplabda, úszás, focimeccs és séta kocsikázás volt, egy kis nótázás és jó sok vidámság kiséretében !

Itt említem meg, hogy a volt soproniak nemcsak tudományos téren érnek el jó eredményeket. A Canadian Carriage Driving Classic - on, ami egy négy napos kanadai "pleasure driving" bajnokság, vagyis fogathajtás, Tuki lett a Lady Champion és a Pár Pony Champion.

Ballag már a vén diák

(A 35 éves találkozóra)

Ballag már a vén diák, mert nem tud gyorsan futni.
Le kéne a pocakjából valamicskét adni.

Óh de gyorsan elszaladtak az évek felettünk !
Alig nött be fejünk lágya, s máris öszek lettünk.

Találkozunk öt évenként, -megismersz-e pajtás?
S emlékeink tárházából elöugrik egy's más.

Gondolatunk messze elszáll Sopron városába,
Emlékezzék ki-ki köztünk szép diák-korára!

Tamás bácsi az ajtóban elkezdett kiabálni:
"Gyertek fiúk, -éhes horda- lehet repetázni !"

Nagy szál ember, csupa szigor, félelmetes hangja !
Jósággal van kibélelve, és csak ezt takarja.

Pénzünk bizony nem volt menza - jegyet venni,
Megtanultunk diák módra szerényen el-lenni.

Éhen azért csak nem haltunk, szereztünk élelmet,
Sopron minden gesztenyéje csakis nekünk termett !

Mélyen tisztelt professzorok szép elöadása
Egész életre elkisér, mindenki meglássa.

Staszi bácsi görbén nézte a sík metszéspontját
Miközben a csinos lánynak megcsípte a combját !

A vizsgákra készülödve egyesek tanultak,
Amig mások a kocsmákba sürün befordultak !

Tarokk - partik, kamarások, balekok és firmák,
Focimeccsek, Sotex - bálok, szép erdei séták !

Ballag már a vén diák és bár ereje fogytán,
Ha pohár akad kezébe, megtölti azt jócskán;

Gondolatban újra ifjú, vissza kapja kedvét,
Ráköszönt a pajtásokra: igyunk ! -Jó szerencsét !

-.-

SOPRON

(A 35 éves találkozóra)

Sopron, - e szóra a szívünk dobban !
Sopron, - nevedtöl lelkünk fellobban !
Nem ott születtünk, nem voltál anyánk,
Csak néhány évig voltál szép tanyánk;
De mintha mindig ott éltünk volna,
Úgy érezzük az odatartozást !

Te kaptad a hüség-város nevet.
Belénk is oltottad hüségedet.
Az Akadémián ott tanultunk,
És mint bohó ifjak szórakoztunk,
A selmeci diákoktól átvett
Hagyományokhoz hüek maradtunk.

Szük utcáidon boltíves kapuk
Régmúlt idökböl ittmaradt tanuk !
Az egész város csupa müemlék,
Mintha újra középkorban élnénk.
Meghitt varázsa magával ragad,
S átkarol a csodás erdös környék !

Kuruc-domb, Deák-kút - nemcsak nevek,
Mert annyi szép emléket rejtenek !
Talán ott ért az elsö szerelem
Valamely kedves erdei helyen,
Vagy a botanikus kertet járva
Lepett meg az Ámor észrevétlen ?

Elöttünk állt akkor még az élet,
A legszebbnek tartott diák-évek,
Mikor ös városod befogadott,
És számtalan szép emléket adott;
S nekünk kik szülöktöl messze jöttünk,
Barátok lettek új családtagok.

Majd együtt jöttünk át a tengeren;
Elöttünk új hazánk a végtelen
Hatalmas ország, Kanada, - a szép,
Hol legtöbbünk leélte életét.
S jóban, bánatban együtt osztozva,
Élve tartottuk Sopron emlékét !

Mert Sopron, - e szóra szívünk dobban !
Sopron, nevedtöl lelkünk fellobban !
S a már öszhajú hajdani diák
Feléd koccintja teli poharát:
"Jó szerencsét !" és "Üdv az erdésznek !"-
Köszöntést mond a régi hü barát.

-.-

Tukiék versenyeznek.

A SOPRONI ÖREG DIÁKOK HAGYOMÁNYOS "HOMECOMING" BÁLJA.

Józsa László beszéde

"Érdekes, hogy a percek és az órák néha úgy elhúzódnak,
S az évek pedig elreppennek" (Galgóczy Erzsébet, Vidravas)

Kanadába érkezésünk 35-ik évfordulóját ünnepeltük október 10-én a Vancouveri Magyar Kulturális Egyesület gyönyörüen feldíszített termeben. ! 35 - en jelentünk meg ezen a családias találkozón. Már az elsö pillanattól fogva, ahogy belépténka Királyok útjáról, nagyon otthoniasan éreztük magunkat a sok régnemlátott jó barát társaságában. Szorgalmasan szorították egymás kezét a mosolygó képü 54- plusz éves balekok és firmák. A ritkábban megjelenö egyéneknek már problémájuk volt egy- két névvel. Fiainkat és lányainkat is láthattuk itt-ott a nagy tömegben.

A ragyogóan tiszta dísztermet gyönyörü magyar motívumos lámpák fürdették ünnepi fényben. A megterített asztal roskadozott szemnek, szájnak ingerével. Az elsörendü ételeket kitünö felszolgálás követte. Itt most külön szeretnénk megköszönni és gratulálni a ragyogó

díszítésért, tálalásért és konyhai remeklésért, az ezért felelös Nói Kör tagjainak, Kis Mária és Kercsóné, Jagodits Edit vezetésével. A finom sütemények ből még a másnap reggeli tenisz turnéra is jutott. Úgy szintén köszönettet érdemel bál elnökünk Gyöngyösi Sándor, a bál sikeres megszervezéséért.

A legmesszebbröl érkezett vendégünk Tamásyné, Dr. Bánó Margit soproni professzor volt férjével, Andrással és fiával, Mártonnal. A vacsora után az örökös tiszteletbeli, tehát "életfogytiglani" elnökünk, Adamovich László (alias Cinke) humorizált a természetes megszokott stílusával. Ezt követöen a Soproni Öregdiákok Egyesületének elnöke, tistázott két fontos témakört; az ünneplésünk jelentöségét és hogy ki faragta a székely kaput.

Azért ünneplünk, mert 35 évvel ezelött érkeztünk Kanadába (iratkoztunk be a UBC - re). A bevándorolt diákoknak csak 5%-a jött szüleivel, a többi kollégа egyedül került ide a Csendes Oceán partjára. Ez az egyik tényezö, hogy közöttünk egy családias összefogás, valahová tartozást forrt ki, amit még manapság is értékelünk és ápolunk.

A székely kapu faragását azért kell tisztázni, mert számos hibát tapasztaltunk a sajtóban. A kaput Józsa Laci inditványozta (kezdeményezte), tervezte rajzolta és faragta, a Soproni Öregdiákok anyagi támogatásával, de a székelyföldi Gál Árpád lelkes és odaadó segítségével és nagy szakmai tudásával. Ugyanis Árpád már gyerekkorától farag és ezért megkértem öt "Népi ellenörnek", hogy a díszítö motívumok hivatalos székelyföldiek legyenek. Ezért a lelkes, önzetlen munkájáért Gál Árpádot befogadtuk a Soproni nagy családba mint tiszteletbeli örökös diákot. A kapu tetöszerkezetét Kárász Józsi bácsi épitette, színpadi diszlet szépséggel. A sapkafa és oszlopok összekötését Korbély János és Palotai László végezte. A kapu rögzítését Tóth János és Csutkai Eszter tervezte. Hálás köszönet.

Vissza térve a bál témakörre a legjobb táncospárra két elsö helyezést kellett kiosztani: Csordás László és neje toll-pehely könnyedén siklott a parkettán; Fónagy Sándoron és feleségén pedig meglátszott az Arthur Murraynál szerzett gyakorlat. Az élö zenekar ismét bebizonyította, hogy "plasztik cigányra" nem lehet táncolni. A CBC-töl volt egy filmezö, s több mint valószínü, hogy majd láhatjuk is ezen bizonyítékát.

Nagyon jól és otthoniasan érztük magunkat. Nagyon szépen köszönjük, hogy befogadtatok bennünket. A mielöbbi viszontlátásra! Üdv az erdésznek!

ÜDV AZ ERDÉSZNEK !

Tamásyné, Dr. Bánó Margit, egyetemi docens, Sopron

Két évvel ezelött Bécsben ismerkedtem meg a University of Washington Forest Engineering professzorával, aki egy hosszabb tanulmányúton Európában tartózkodott. A találkozónkra azért került sor, mert Dr. Johnson szeretett volna kontaktust teremteni azzal a híres egyetemmel amelyik olyan sok kiváló erdész és faipari mérnököt adott Amerikának. Nekem, aki gépészmérnök vagyok - és csak nem sokkal azelött kerültem a Soproni Egyetemre, hogy a "Müszaki Hötan" - nal kiegészített "Szárítás technika" tárgyakat gondozzam - meghatározó élményt jelentett az, hogy a messziröl jött ember elismeröleg nyilatkozik az egyetemünkröl.

Abban, hogy az akkor beadott amerikai IREX ösztöndíj kérelmemet éppen a University of Washingtonra kértem, az is meghatározó elem volt, hogy Seattle - ból meglátogathattam majd a "vancouveri soproniakat". Ebben az idöben kezdtem a selmeci hagyományokkal is ismerkedni és nagy boldogság volt számomra, hogy már röviddel a kinevezésem után úgy hallgatók, mint a tanár kollégák teljes mértékben befogadtak. Ennek tanuságaként Dr. Winkler András rektor úr (alias "Józsi") keresztapaként a Szent-Józsefnapi - Fa - Szakestélyen meg is keresztelt a "gözborotva" nevet adományozva nekem (ami kb. azt jelenti "steam engine"). A hagyományok örzése és ápolása mellett a rektorunk sokat tett azért, hogy az 1956-ban az otthonról távozni kényszerült soproni tanárok és diákokat az Alma Mater "visszafogadja". Ehhez nem kevés bátorságra volt szüksége a még kommunista rezsim alatt megszavazott rektornak, és engem nagy büszkeséggel töltött el, hogy éppen ö, Winkler András hívott meg engem a Soproni Egyetemre (a saját tanszékére).

Megtiszteltetés volt számomra, hogy nemzetközi kapcsolatok terén is dolgozhattam vele, mert a Magyar Rektori Konferencia Nemzetközi Bizottságába delegált, ahol véletlenül (?) éppen az amerikai kapcsolatok kialakítását bízta rám. Ebben a munkámban igen sok jó tanácsot kaptam a tavaly nálunk tartózkodó Dr. Grátzer Miklóstól is. Ennek is köszönhetem, hogy az elsö beszámolóm sikert aratott, amiért 1992 januárban egy hónapon keresztül az USA egyetemi oktatási rendszert tanulmányozhattam az USIA vendégeként. Ezen az úton ért - ha lehet - a még nagyobb meglepetés, amikor kilenc más (fejlödö) országból érkezett utitársammal egy - egy egyetemet meglátogattunk. A bemutatkozásnál szinte minden alkalommal külön kiemelte az egyetemek vezetösége azt, hogy tudnak Sopronról, mert onnan jöttek a hires erdészek amerikába. Nemcsak a UBC-ról beszéltek, hanem konkrét neveket említettek, és igen büszke voltam, amikor a tanulmányút többi résztvevöje is kifejezte a csodálatát és elismerését a soproni diákokról hallott jó vélemények alapján. Akkor már tudtam, hogy az IREX nekem itélte a megpályázott ösztöndíjat, és nagy várakozással néztem annak elébe, hogy személyesen is kezet szoríthassak azokkal a híres soproni erdészekkel, akik olyan sok kellemes percet szereztek nekem a világban kialakított jóhírükkel.

Amikor megérkeztem Seattle-ba, az öthónapos tanulmányutam egyik állomására, már egészen természetesen hatott, amikor a bemutatkozások alkalmával szóba hozták a "soproniakat". A nagy többségük az iránt érdeklödött, mikor fogom meglátogatni Vancouverben a kollégáimat. Az elsö találkozásra a lehetö legjobb alkalomként az október 10 - i erdészbál kínálkozott, aminek kapcsán Palkovics János meghívott bennünket a férjemmel és 21 éves Márton fiammal együtt. Igen nagy izgalommal készülödtem a bemutatkozásra, mégis minden képzeletet felülmúló volt a fogadtatás. Tisztelegni szerettem volna a nagyok elött, akik zavarbaejtö tisztelettel és szeretettel vettek körül. Valóban éreztem az együvé tartozást, a közös iskola szellemiségét. Jó volna megtapasztalni "balekok" egymás iránt is tanusított figyelmet, szeretetet. Mint egy nagy családi összejövetelen, ahol a testvérek élvezik az összetartozás biztonságot keltö érzését.

Fejet hajtok elöttetek !

Jó szerencsét !

GONDOLATOK EGY 50 ÉVES TALÁLKOZÓ MARGÓJÁRA:

1942- 1992, augusztus 22.

Sziklai Oszkár.

Az 1942-ben iratkozott 122 erdész, 38 bányász és 25 kohász közül 88-an jöttek el Sopronba az 50 éves találkozóra. Egy ötödjük már az örök vadász mezöröl tekintett le a népes gyülekezetre. A kohászok egy negyede került az öreg kaszás útjába, a bányászok 37%-val szemben, míg az erdészeket úgy látszik a fák megvédték a kasza suhintásától, mert közöttük csupán 14% volt a veszteség.

Ez volt az utolsó évfolyam amelynek oktatását nem szakitotta meg a II. Világháború és a három szak hallgatóit erösen összekovácsolta a világégés. Jó volt látni, hogy a selmeci diák élet jellemzöit: az összetartozást, az egymás iránt való barátságot és baráti hüséget nem halványitotta el az elmult ötven év viszontagsága.

Örömmel poroltuk le az ifjúkori emlékeket és elevenitettük fel diák életünk eseményeit, de búcsúzáskor tudatalatti énünkben egyre erösebben visszhangzott Mikes Kelemennek mondott bucsúzó:

"Sursum corda öreg barátaim. Munkánk véget ért.
A pennánk nem fog, az izmunk fáradt. Jó lesz megpihennünk.
Fujjuk meg a takarodót, fogjunk kezet és Isten hozzátok
vén bajtársak."

Pár hónappal elöbb az egri Ciszterci Gimnázium 1942-ben érettségizett diákjai tartották meg 50 éves találkozójukat. Sajnos nem tudtam részt venni a két napos ünneplésen, de egyik osztálytársam elküldte a felolvasott verset és minekután a mi vancouveri csoportunk tagjai is az élet lehajló korszakában vannak, talán tanulságos lesz elgondolkozni ezeken a sorokon.

A legnagyobb müvészet

A legnagyobb müvészet tudod mi?
Derüs szivvel megöregedni.
Pihenni ott, hol tenni vágyol
szónélkül türni, ha van ki vádol,
Nem lenni bús reményevesztett,
csendben viselni a keresztet.
Irigység nélkül nézni végig
mások erös tevékeny éltit.
Kezed betenni az öledbe,
s hagyni hogy gondod más viselje
Ahol segiteni tudtál régen,
bevallani nyugodtan, szépen,
hogy erre most már nincs eröd
nem vagy olyan mint azelött.
S járni amellett vidáman
Istentöl rádszabott igában.
De azért a békét honnan vesszük?
Onnan, ha azt erösen hisszük,
hogy a teher amit viselni kell
az égi honra készit el.
Ez csak a végsö simitás
a régi sziven — semmi más.
Ez old fel minden köteléket,
ha a világ még fogadna téged.
Az Ur nem szünik meg tanitani,
azért kell sok harcot vívni
idösen is, — míg csendesen
a szív az Urban megpihen,
s kész vagy az ö kezéböl venni,
hogy minden ö — s te nem vagy semmi.

Victoria, B.C.
March, 1992

Anna, David, and Kathy Nagy,
404 - 1010 View Street,
Victoria, B.C.
V8V 4Y3

Dear Anna, David, and Kathy,

We who were his friends over the years have been pleased to contribute to the planting of "Geza's tree" in Beacon Hill Park. We hope that it will serve as a fitting tribute to his memory for many decades to come.

Geza was well known as a dedicated advocate for better forest management, always with a firmly down-to-earth outlook. We will always remember his unique way of expressing his practicality, and always knew we would have to answer to his questions "Who's kidding who?", and "How fine do you want to slice the balogna?". Those of us who worked daily with him will especially continue to miss his unique treatment of the English language!

We have chosen to plant an oak tree because that species is renowned for its strength and durability and because it has special meaning to Hungarian foresters. The scarlett oak should especially stand out every fall. We expect that the tree we have planted will thrive for many, many years and that, as it grows, you will be able to point it out to others as a remembrance of Geza and the years he shared with you and with us.

Sincerely,

Ken Baker
Brian Currie
Hans de Visser
David Elliott
Mike Falkiner
Emil Cz.-Horvath
Hartley Lewis
Frank ~~Tyers~~
Lehel Porpaczy
Maarten Prinsze
Don Ruhl
Cordell Sandquist
George Silvestrini
Ted Szamecz
(On behalf of the Hungarian Society of Victoria)
Brian Corregan

BEACON HILL PARK

March, 1992

Location of Geza's tree

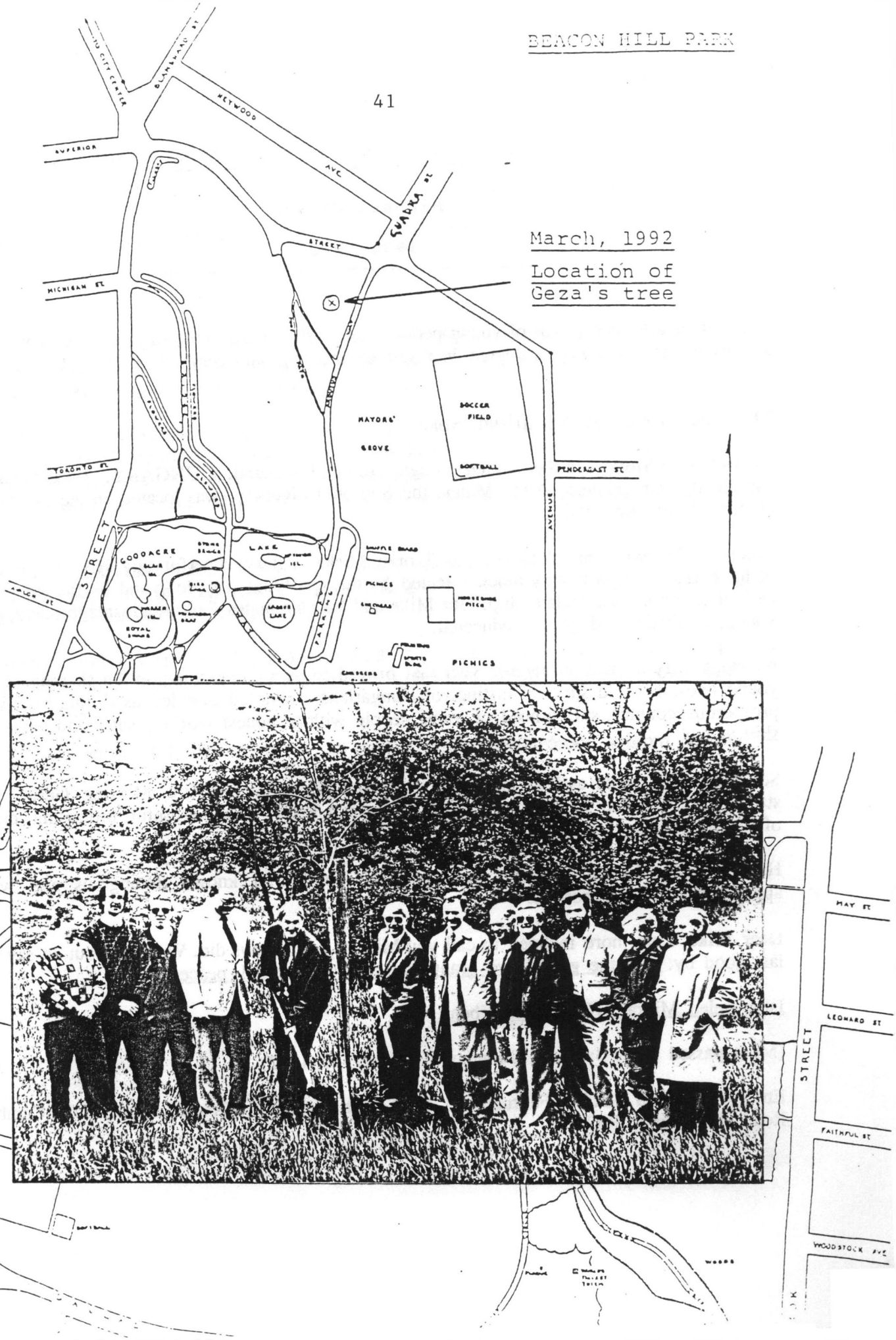

Michael Skorka

1935-1992

Once upon a time a group of young people met in the ancient city of Sopron to start their studies toward obtaining a degree in forest engineering and serve their homeland in their profession.

That's how I met my dear friend, Mike.

He was from Szarvas in the southeast region of our homeland, HUNGARY; I was from the southwest. Our beloved Alma Mater, the Sopron University, was located in the northwest corner of our homeland.

Mike was known to his classmates as Skorka Miska, a fiery, cheerful guy. His life , like all of his classmate's, was very much affected by the terrifying war, followed by the hopeless, enslaving communist dictatorship. But Mike and his classmates had an advantage; they were young, idealistic, and getting educated.

Nineteen fifty six, was an historic year that proved to be a cornerstone in the shaping of our young lives. The old survival instinct of Hungarians prevailed and led us to this beautiful, prosperous country, still in need of young people with an honest working spirit and technical skill.

So, that's how Mike and all of us got here and started a new life. Meeting Gertie and starting a family and raising two boys, Mike, jr, and Peter, closed a useful, promising, circle of life for him.

His professional and technical achievements were well known among us and were appreciated by his superiors.

Dear Mike, I am more inclined to call you Miska - as I always did. We are about to say the last good by. May the good Lord grant your soul the eternal peace !

Isten veled Miska ! Nyugodj Békében !

(Mike passed away 3:00 a.m. Monday, February 10, 1992)

Eulogy by Joseph Takács, February 13, 1992 at he Richmond Funeral Home, 8420 Cambie Road, Richmond, B.C.

Megöszült "haja ott lebben az égben, kékítöt old az ég vizében".

Megemlékezés Bognár Néniröl

Az Isten sok türelemmel áldotta meg Bognár nénit , hiszen három gyermeke mellett mindannyiunk édesanyja volt egyetemi éveink ~~éveink~~ alatt. Ez év tavaszán az Úr magához hívta Öt és a Soproni Egyetem halottjának tekintette.

Utolsó éveit leányának családjával Komlón élte le, de pár évvel ezelött még ott örködött az egyetem diákszállóján. A nehéz 56-60 as években a Szent Imre kollégium (volt Dimitrov Tér) gondnoknöje volt. Kedvességével mindannyiunk szívébe férközött. Soha nem félt megmondani az igazat. Megdicsért, ha megérdemelted, de hanyagság és lustaság ellen mindig harcolt.

A 25 éves találkozónkon Sopronban, mikor felölem érdeklödött, szerettem volna úgy átölelni, hogy csontjai ropogtak volna az ölelléstöl, de akkor már gyengéd, kissé meghajlott testével állt ott elöttem, hogy átöleljem.

Bognár néni elöttem mindig jelkép marad. Nem halt meg, csupán odafént egy angyal született, mikor holttestét itt a földön "Virág kötéllel, selyem párnán bocsájtották a föld mélyébe".

Szeretetével örökké köztünk marad, az egész világon széjelszóródó soproni diákok között.

Nyugodjon békében.

Palkovics R. János
"Aliász Palkó"

Ezen melléklet a Bandi kézzel irott végrendeletéből a rokonaira és barátaira vonatkozó kivonatokat tartalmazza:

Mindenkinek, aki életem folyamán segítségemre volt, ezúton mondok sok köszönetet. Nagyon sajnálom, hogy a viszonzás sokszor rövidre sikerült. Azoknak, akik szeretetükkel melegítettek, azt kívánom, hogy ezt kapják vissza sokszorosan és számolatlanul. Akiket akarva vagy akaratlanul megbántottam, azokat ezen módon megkövetem és kérem, hogy a megbocsájtásban felejtsenek el mindent.

Külön búcsúzót levélben nem veszek senkitől. Legyenek az emlékek örök követeim, melyek mindenütt ott lesznek nemcsak a szomorúságban, hanem az örömben is.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy szeretett férjem,
bátyánk, sógorunk és nagybátyánk

LENCHÉS ENDRE

1992. február 16.-án eltávozott közülünk.
Szivünkben tovább él.

Szük családi körben 1992. február 22.-én vettünk tőle búcsút
a Los Angeles-i Szent István templomban.

Az egész család nevében:
Lenchés Erzsébet
2473 Coniston Pl., San Marino, CA 91108, U.S.A.

Noviczky Zoltán

1935 - 1992

Ismét elbúcsúztunk egy kedves évfolyam társunktól, Noviczky Zoltántól. Egy félévvel ezelött hívott fel azzal a hírrel, hogy nyugdíjba ment Amyotrophic lateral Sclerosis (Lou Gehrig's Disease) betegség miatt. Még most sem tudom a becsületes magyar nevét ennek a betegségnek, de Zolit egy fél éven belül elvitte. Hamarosan felkerestem Zolit és már láttam, hogy itt valami komolyabb betegségröl van szó. A vancouveri Magyar Napokra családja már toló székben hozta és két héttel halála elött, Connie (a felesége) felhívott, hogy jöjjek el hozzájuk, mert Zoli levelet szeretne küldeni édesanyjának, és már nem tud írni. Már akkor ténleg nagyon gyenge volt.

December 7-én este hívott fel Tom Lundgren, egy kollégánk, azzal a hírrel, hogy Zoli eltávozott az élők sorából és a jó Isten megváltotta a további szenvedéstől. Szombaton, december 12-én volt a gyászmise és utánna egy kis összejövetelt tartott a család egy közelben lévő teremben. A gyászmisén 75-80 fö jelent meg mig az utána való összejövetelre a népnek csak a fele jött el. A soproniak közül 15-20 an voltunk jelen. Egy kis megemlékezést tartottunk Zoliról régi fényképek mutogatásával és egy rövid beszéddel. Zoliról nem volt nehéz megemlékezni, mivel ő maga írta le fontosabb adatait a Sopron Krónikában. Zoli története egybefolyt a mi csoportunk történetével, mivel csoportunkkal mindig közeli kapcsolatban volt, még utolsó napjaiban is.

Legnehezebb feladat számomra az volt, hogy Zoli 84 éves édesanyját értesítenem kellet a történtekről táviratban és levélben.

Zoli jó férj volt Connie szerint és jó apja fiának, Tylernek, valamint mostoha gyermekeinek Michael és De Ann-nek.

Zoli barátunk, nyugodjál békében !

Üdv az erdésznek !

Pendl Ferenc,
évfolyam társad

A Kapocs Elöfizeöi 1992 - töl

Ágh M.	91
Adamovich L.	T
Ambach M.	95
Andódy E.	92
Apt K.	93
Apt E.	99
Bajzák D.	93
Bakó J.	93
Bakos T.	90
Balatinecz J.	88
Barabás J.	92
Baraksó J.	92
Baranyayné	96
Báthy I.	92
Benkö G.	92
Bige Zs.	95
Bódig J.	92
Bogyay E.	94
Bölecz B.	90
Borsosné	87
Budai G.	98
Csapó I.	88
Csizmazia J.	97
Czeiner Zs.	93
C. Horváth E.	97
Deminger K.	92
Dobozy T.	87
Dibuz J.	90
Draskóy Gy.	90
Ferenczyné,Dr.	T
Fodor Ágnes	97
Frey O.	91
Für K.	91
Fülöpp Z.	90
Füstüs Á.	91
Görgé nyi B.	92
Grátzer M.	95
Gyöngyösi S.	92
Háhn F.	90
Hajdú Cs.	95
Hankovszky/Must	93
Hintsch G.	93
Hirczy B.	85
Hirczyné	87
Homoky I.	92
Horváth S.	92
Ifjú G.	92
Illés I.	88
Jablánczy S.	T
Jacsman J.	93
Jagodits F.	94
Jakabffy S.	87
Kapitány Gy.	91
Jákóy A.	9[illegible]
Jancsik K.	88
Jandó T.	93
Jellachich L.	88
Józsa J.	92
Józsa L.	93
Kapuszta J.	2000
Király/Kenedi	96
Kerekes J.	90
Kis-Tóth E.	2009
Kiss Gy.	87
Kiss J.(Oliver)	97
Klima I.	91
Kocsis I.	92
Kocsis T.	92
Komlóssy J.	92
Kondor Gy	94
Korán Z.	90
Kováts M.	91
Kozák A.	93
Krajczár E.	88
Kurucz F.	95
Kurucz J.	90
Leskó Gy	2001
M.Erd.Egyes.	T
Major R.	95
Markó I.	92
Matolcsi G.	88
Micski J.	93
Murguly S.	92
Nagy E.	T
Nagy/Link M.	91
Nagy-Bozsoky G.	88
Nagy M.	89
Németh J.	88
Németh L.	89
Németh S.	92
Nemzetör	T
Nyers F.	90
Orosz I.	87
Ötvös I.	93
Pálka L.	94
Palkovics J.	2001
Papné	91
Pászner L.	93
Pataki I.	87
Péch Gy.	92
Pendl F.	92
Perlaki F.	2008
Puskás L.	92
Ping F.	93
Pintér L.	94
Poprádi L.	87
Porpáczy L.	87
Rab R.	92
Radványi T.	95
Ravai J.	92
Rédey J.	94
Reisz J.	96
Roller K.	T
Ronyecz J.	93
Rupf L.	88
Safranyik L.	95
Salamon M.	89
Sebastian L.	95
Sinka/Dumont	94
Sivák B.	2007
Skorka M.	96
Soós J.	93
Soós É	92
S. Egy. Könyvt.	T
S. Egy. Borbély	T
Szalkai A.	94
Szamosi G.	?
Szamosközi L.	T
Szanyi L.	2001
Szármes K.	93
Szász I.	96
Szauer J.	87
Sziklai O.	87
Szilágyi T.	93
Szücs Z.	87
Takács J.	92
Takaró/Taylor	87
Tamási M.	91
Tarnócai K.	91
Tögel Gy.	87
Tóth G.	91
Tóth József	88
Tóth János	92
Tuskóné	91
Tuskó Cs.	90
Ugrin B./Kiss L.	T
Udvardy M.	93
Váradi B.	92
Vári M.	90
Varga P.	93
Vass Éva	95
Viszlai J.	93
Vlaszaty Ö.	94
Witt L.	T
Witt Z.	91

T= Tisztelet példány

A SOPRONI DIÁKSZÖVETSÉG PÉNZ ALAPJA 1992-BEN

1) **Fizetési számla:**	Hónap	Bevétel	Kiadás	Összesen ($)
Áthozatal 1991	január	- -	- -	1 683
Kapocs elöfizetés	- -	521	- -	
Kapocs kiadás	- -	- -	928	
Kapu alap	július	1 372	- -	
Bál meghivók	- -	- -	650	
Bál bevétel csekkek	szept.	2 755	- -	
Székely kapu anyag	- -	- -	295	
Bál kiadás	- -	- -	3 750	
Bál italok	- -	- -	600	
Bál bevétel	október	2 844	- -	
Kapocs elöfizetés	november	195	- -	
Egyéb költségek	- -	- -	302	2 844
Jelenlegi összeg	- -	- -	- -	2 844
Székely kapu kiadás	- -	- -	1 775	
Év végi összeg	december 31			1 069

2) **Takarék számla:**				
Év eleji összeg	január	- -	- -	500
Átutalás fizetése	október	- -	350	150
Év - végi összeg	december	- -	- -	150

Soproni veteranisszimusok asztaltársasága.

Adamovich László

A volt soproni tanárok - Sziklai Oszkár javaslatára - megalakították asztaltársaságukat, hogy minden hónap második keddjén (egybe esik a vancouveri CIF gyülésekkel) más - más vendéglöben a selmeci hagyományok szellemében megemlegethessék a multat, megtárgyalják a jelent és megvitassák a jövöt - komolyan és kedélyesen. Minden Sopronban végzett veteránt szívesen látunk körünkben. Érdeklödni lehet Oszkárnál (224-1692).

Az elsö - alakuló - találkozón decemberben részt vettek: Witt Lajos, Jablánczy Sándor, Adamovich László, Sziklai Oszkár, Csányi Elek, Bezerédi Gyula, Kurucz Ferenc és Major Richard.

HIREK

Ujabb Nyugdíjasaink

Für Károly Kamloopsban nyugalomba vonult a nyáron. Jancsik Károly Nanaimoban, Bakos Tibor és Szamosi Gábor Duncanban és Jákóy Endre Vancouverben vonultak félig nyugalomba (semi retirement).

Mindnyájatoknak hosszú, mozgalmas és egészséges életet kívánunk és reméljük, hogy még elértek vágyaitokat, amit munka idötök alatt nem volt idötök elintézni.

Szakestély, 1992 március 21

Ez év márciusában ismét a Magyarok Nagyasszonya Római Katolikus Egyház nagytermében tartottuk a szakestélyt. Hálás köszönet Ugrin Béla és Kiss Lajos Jezsuita Atyáknak. Harminc hatan vettek részt, házastársakat bele számítva. Megbeszélésünk fö témája egy UBC ösztöndij megalapozása és egy székely kapu anyagának megszerzése és kifaragása a Magyar Napokra.

Levelet küldtünk minden tagnak májusban, amiben Tamási Miklós, Józsa László, Adamovich László és Palkovics János mindenkit felkért az ösztöndíj alap támogatására. A támogatás lehetösége még mindig meg van. Reméljük, hogy még sokan közületek támogatni fogjátok ezt a nemes célt.

Soproni Bál, 1992 október 10

Ez évben is megtartottuk a hagyományos bálunkat, amin az itteni egyetemen való beiratkozásunk 35. évfordulóját ünnepeltük. Körülbelül 130 - an jelentünk meg. Józsa lászló leirta közelebbröl a bál eseményeit. A bál bevétele meghaladta az $1 000 - t, amit a Kapocs pénzhöz tettünk.

Évfolyam találkozók Sopronban 1992 augusztusában

A volt ötödévesek az idén tartották 35 éves találkozójukat. Ugyanakkor az 1942 ben beiratkozott firmák is 50 éves találkozót rendeztek. Mivel a második világháború megzavarta a végzésüket, ök a beiratkozás évét ünnepelték.

Elsö unoka

Jan Saabel és Takács Zsuzsi fia, Christopher, Rudolf 1992 január 31 én született White Court, Albertában. Christopher Takács Jóska és Tuskó Ági elsö unokája és néhai Dr. Tuskó Ferenc professzorunk és Mimi néni dédunokája. Minden jót kívánunk az újszülöttnek, gratulálunk a szülöknek, nagyszülöknek és Mimi néninek, mint ujdonsült dédnagymamának.

Tizedik unoka

Adamovich Péter és Heather kislánya a tizedik unokája Laci bátyánknak és Ilonának. Sajnos a tízből egy sincs aki az Adamovich nevet tovább örökithetné, de hát mindig is lányos szülök voltak.

Negyedik unoka

Szanyi Laci és Gabi negyedszer lettek nagyszülök. Az utolsó fiú lett Katiéknál. Az ifju neve Nathean Neil. Most Katinak egy lánya és egy fia van és Andreának is egy fia és egy lánya van. Gratulálunk a szülöknek és nagyszülöknek, és minden jót kívánunk az új szülöttnek.

Elsö unoka

Dibuz Jenö és Jutkáéknak elsö unokája született Magyarországon. Gratulálunk és minden jót kívánunk.

Él még a tölgyfánk

A UBC-n még áll a Quercus robur - melyet Roller dékánunk és G.S. Allan dékán ültettek 1961 szeptemberében de az ajánlott táblácska sosem került rá, pedig a Kapocs egyik száma szerint a tagság megszavazta. Valaki leszavazta volna a UBC - n?

SOPRONI KIÁLLÍTÁS A VANCOUVERI MAGYAR NAPOKON

A Kapocs mostani száma a vancouveri Magyar Napok leírásával kezdödött. Végezetül most hálás köszönet jár mindazoknak, akik kiállítási anyag kölcsönzésével, javaslatokkal és munkával hozzájárultak a soproni kiállitás sikeréhez, mely a Magyar Napok részlege volt.

A hozzájárulók neveinek felsorolására sajnos nincs hely. A fiatal nemzedék számára J. Laurienak jár köszönet, aki vancouveri tájszólását adta az angol-nyelvü video elkészítéséhez, mely a Selmec-Sopron-Vancouver történetet foglalta össze, kiemelve volt Dékánunk, Kálmán bátyánk történelem-formáló munkásságát.

50

A QUIET REVOLUTION

The Hungarian uprising of 1956 brought a marked but often overlooked change to B.C.'s forests

Thirty-six years have passed since a group of Hungarian forestry students traded the age-old oaks and beeches of their native Hungary for the firs and cedars of British Columbia.

Yet the arrival in B.C., after the 1956 Hungarian Revolution, of the forestry faculty of Sopron University remains one of the great but often overlooked stories or our era. "It was a unique emmigration, unparalleled in history," said one Sopron (pronounced showp'-ron) exile.

The story began on November 4, 1956 when the Soviet army retightened its grip on occupied Hungary, including universities like Sopron where students were patriotic participants in the revolution.

When Russian tanks ran over a hastily assembled line of defense made up of senior students armed with rifles, a decision was made to flee because of fear of retribution. Almost all members of Sopron University — students, professors and their families — fled to neighboring Austria, only four km away.

"It was a tricky undertaking; armed Russian soldiers patrolled the Hungarian border," recollects Les Pinter, recently retired as assistant forester at Northwest Bay Division. "Under the cover of darkness, with our hearts pounding in our throats, we found ourselves in Austria."

"We really had no idea where we were going and what would happen," says Tibor Jando, who retired last year as manager of Sprout Lake Woodlands Division. "We just took a chance."

With the entire forestry faculty temporarily housed in Austria, their dean, Kalman Roller, approached 20 countries about accepting the group.

Canada, concerned for the Soproners' plight and interested in their knowledge of forestry, acted quickly. Immigration minister Jack Pickersgill contacted then University of B.C. (UBC) president Norman McKenzie and forestry dean G.S. Allen, who promised their support. Harold Foley, the community-spirited chairman of what was then Powell River Pulp and Paper Co., was equally enthusiastic.

The Sopron Faculty of Forestry was invited to Canada — and they accepted. After crossing the Atlantic by ship and Canada by train, the group settled into a construction camp at the Powell River site. The long and sometimes painful process of adjustment and assimilation began.

"As opposed to other immigrants we were a big extended family," says Mr. Jando. "We found comfort and comradeship and the support that we needed in each other."

During the summer of 1957, some of the Soproners found work in the woods. And in September they all headed to UBC where the Faculty of Forestry, Sopron University, became a division of the Faculty of Forestry, University of B.C.

> ***"We were under the cover of darkness, with out hearts pounding in our throats."***

That first academic year was difficult. There were disappointments, misunderstandings and lingering doubts. Money was in short supply; English remained a challenge.

Yet the Soproners, men and women, persevered. And over the next four years Sopron-in-exile, quartered in campus army huts so humble compared with the historic buildings of Sopron, graduated 141 foresters.

In May, 1961, the Sopron division disbanded. Yet the graduates remained united by their experience, and by a shared interest in European silviculture and forests as a renewable resource.

"In those days, in Europe and Hungary, they didn't just use the stem," says John Kurucz, a resource analyst at Woodlands Services, Nanaimo. "They took the stumps out and used everything. We were surprised how much loggers here left behind."

"We were looking out for change, both in methodology and silviculture," adds Mr. Jando.

Sopron graduates went to work as technicians, teachers and eventually as professional foresters. Many are now in senior positions in government, academia and business — including MB.

"When 141 people went out into the woods they had to make some impression, even if it wasn't obvious," says Mr. Pinter.

Today, the Soproners frequently get together to renew their friendships. "We're like brothers when we meet," says Mr. Kurucz.

"You have your roots," says Les Jozsa, a wood resource scientist at Forintek Canada and president of the Sopron Alumni Association.

"Even though I feel 100 percent Canadian I can't deny my roots."

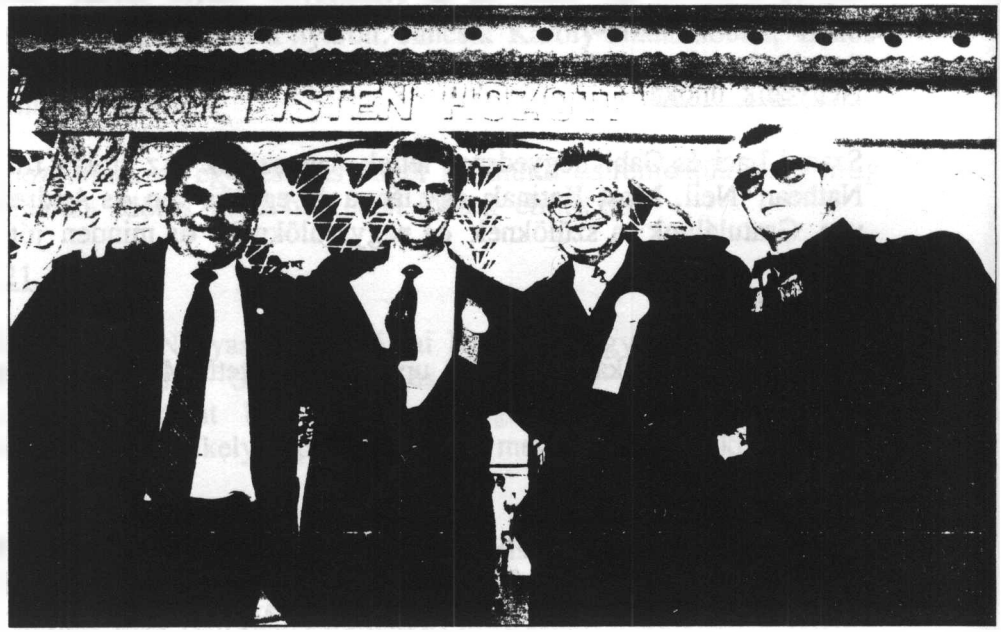

Alumni of the Sopron Faculty of Forestry (left to right): John Kurucz, Les Jozsa, Tibor Jando and Les Pinter in front of the traditional Hungarian arched gate carved from top quality yellow cypress donated by MB.

Welcome, Hungarian style

"This is the filet mignon," says Les Jozsa, holding up a piece of bright, pungent, 1,000-year-old yellow cypress. "This is the type of wood you don't mess around with."

Mr. Jozsa, president of the Sopron Alumni Association and a resource scientist with Forintek Canada, gratefully accepted the donation of a sizeable amount of this valued old-growth yellow cypress from MacMillan Bloedel. Then he and Hungarian carver Arpad Gal created a handsome arched gate — with separate entrances for people and wagons — in the style of traditional folk art from Transylvania.

"Both Arpad and I felt it was basically an honor to do this," he says of the project completed for the Vancouver Hungarian Festival at the Plaza of Nations last September. The arch will eventually be placed in a new forestry complex at the University of B.C.

The men worked many days and nights, over four months, in Mr. Jozsa's Vancouver backyard, eventually assembling a structure 15 feet high and 21 feet long, covered in carefully-chiselled folk art designs — including native Hungarian flora and a five-star oak leaf, the Sopron symbol.

On the back of the gate are imprinted the words, "Our Future is Rooted in Our Traditions". And on the front, high on the arch before which many Hungarian-Canadians, including Sopron foresters, posed for photographs during the festival, it reads, "ISTEN HOZOTT". This means "welcome" in Hungarian, says Mr. Jozsa, but the literal meaning is, aptly, "God has brought you."

Vezetöség Választás

Három év után a Sopron Alumni vezetöségének választását egy kiszélesített, demokratikus formában szeretnénk végrehajtani. Ezért kérünk mindenkit, kapcsolódjon be e választásban és küldje vissza a szavazó lapot március 15 - elött (szavazzatok X - el).

Mi a következö tagokat javasoljuk:

		Más javaslat:
Örökös elnök:	Adamovich László ...	.....
Elnök:	Józsa László ...	.....
Alelnök:	Jandó Tibor ...	.....
Pénztáros:	Pálka László ...	.....
Titkár:	Jákóy András ...	.....

A "Kapocs" Szerkesztö Bizottsága:

Dr. Sziklai Oszkár ...	.....
Palkovics János ...	.....
Takács József ...	.....
Jákóy András ...	.....
Gyöngyösi Sándor ...	.....
Vitéz Draskóy György...	.....

Ösztöndíj felelös:

Palkovics János ...	.....

Mr. J.R. Palkovics
1932 McNicoll Avenue
Vancouver, B.C.
V6J 1A6

Akik elmentek, de el nem szakadtak,
Kanadában is magyarok maradtak,
Akik meggyőztek egy messzi világot,
De ma sem mások: soproni diákok,
Az ősi otthont, az Akadémiát
Szivből köszöntik: Vivát! Vivát! Vivát!

Vargha Domokos